

№ 242 (21005)

2015-рэ илъэс

ШЭМБЭТ ТЫГЪЭГЪАЗЭМ и 19

> кыхэтыутыгьэхэр ыкіи нэмыкі къэбархэр тисайт ижьутьотэцтых WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

<u>Тыгъэгъазэм и 20-р — Урысые</u> Федерацием щынэгъончъагъэмкІэ икъулыкъухэм яІофышІэ и Маф

Урысые Федерацием щынэгъончъагъэмкІэ икъулыкъухэм яІофышІэхэу ыкІи яветеранхэу лъытэныгъэ зыфэтшІыхэрэр!

Шъуисэнэхьат епхыгъэ мэфэкІым фэшІ тышъуфэгушю!

Хэгьэгум ифедэ зыхэль ыкІи пшъэдэкІыжь ин, Іэпэ Іэсэныгъэшхо, л Іыхъужъныгъэ зищык Іэгъэ Іофэу шъузфэгъэзагъэм шъузышъхьамысыжьэу шъуфэлажьэ, ти Хэгъэгушхо ищынэгъончъагъэ, Адыгеим общественнэ-политикэ ык и социальнэ-экономикэ зыпкъитыныгъэ илъыным шъуна!э тешъогъэты.

Урысыем икъулыкъу хэушъхьафыкІыгъэхэм шІуагьэ къэзытырэ ІофшІэнэу агъэцакІэрэр тикъэралыгъо ищынэгьончьагьэкІэ, хэгьэгум хэхьоныгьэ ышІынымкіэ, ціыфхэм мамыр щы іакіэ яізу гъэпсын іофым я Іахьыш Іу хаш Іыхьанымк Іэ лъэпсэш Іу зэрэхъущтым тицыхьэ телъ.

Урысые Федерацием щынэгьончьагьэмкіэ икъулыкъухэм яюфышіэхэу ыкіи яветеранхэу лъытэныгъэ зыфэтшІыхэрэр! Адыгэ Республикэм ихэхъоныгъэ. обществэм мамырныгъэрэ зыпкъитыныгъэрэ хэльынхэм шъуи ахьышхо зэрахэшъуш ыхьэрэм пае инэу тышъуфэраз.

Тыгу къыдде в зэк в тышъуфэльа в псауныгъэ пытэ, щы Іэк Іэш Іу шъуи Іэнэу, Урысыем ифедэ зыхэль къулыкъум тапэкІи гьэхъагьэхэр щышъушІынхэу!

> Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет -Хасэм и Тхьаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2015-рэ илъэсым жъоныгъуакіэм и 26-м ышІыгъэ унашъоу N 115-р зытетэу «Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет имылъкукіэ стипендиехэмкіэ фондыр зэрэзэрагъэујурэм ијофыгъо заулэмэ яхьыліагъ» зыфиюрэм иа 1-рэ пункт зэхъокіыныгъэхэр фэшіыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет унашъо ешіы:

- Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2015-рэ илъэсым жъоныгъуакІэм и 26-м ышІыгъэ унашъоу N 115-р зытетэу «Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет имылъкукІэ стипендиехэмкІэ фондыр «эрэзэрагъэуlурэм иlофыгьо заулэмэ яхьылlагъ зыфијорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 2015, N 5) иа 1-рэ пункт мыщ фэдэ зэхъокіыныгъэхэр фэшіыгъэнхэу:
- 1) а 1-рэ подпунктым хэт пчъагъэу «487-р» пчъагъэv «511-кlэ» зэблэхъугъэнэу:
- 2) я 2-рэ подпунктым хэт пчъагъэу «730-р» пчъагъэу «766-кlэ» зэблэхъугъэнэу.
- 2. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжьагьэу мы унашьом кІуачІэ иІэ мэхъу ыкІи 2015рэ илъэсым Іоныгъом и 1-м къыщегъэжьагъэу правэм ылъэныкъокІэ азыфагу илъ хъугъэ зэфыщытыкІэхэм

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КЪУМПІЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ, тыгъэгъазэм и 8, 2015-рэ илъэс N 265

Мыекъуапэ ирайоныкІэу «Новые черемушки» зыфиІорэм къатибгъоу зэтет унэу фэтэри 153-у зыхэтэу щашІыгъэр тыгъуасэ мэфэкІ шІыкІэм тетэу къызэІуахыгъ. Ар зыгъэпсыгъэр Краснодар краим еалыІшефее ти Іахьзэхэль обществэу «ОБД» зыфиІорэр ары.

Фэтэри 109-рэ афащэфыгъ

Федеральнэ ыкІи чІыпІэ хэбзэгъэуцугъэхэм ягъэцэкІэн къыдыхэлъытагъэу, Мыекъуапэ щыпсэухэу зянэ-зятэ зимы-Іэжьхэм мы унэм хэт фэтэри 109-рэ къэлэ администрацием афищэфыгъ. ПсэолъакІэр аужырэ шапхъэхэм адештэ, зэрифэшъуашэу зэтегъэпсыхьагъ

Мыщ фэгьэхьыгьэ гушІогьо зэхахьэм хэлэжьагъэх Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу Тхьакіущынэ Аслъан, республикэм и Премьер-министрэу КъумпІыл Мурат, УФ-м ФедерациемкІэ и Совет хэ-Мыекъопэ къэлэ администрацием ипащэу Александр Наролиныр, компание купхэу «ВКБ-м» идиректорхэм я Совет итхьаматэу Виктор Будариныр, министрэхэм я Кабинет хэтхэр, депутатхэр, псэупІэхэр зэратыщтхэр, нэмыкІхэри.

АР-м и Лышъхьэ зэхахьэм къыщыгущыІэзэ, псэупІэ зэратырэ пстэуми игуапэу къафэгушІуагъ, ахэмкІэ мы мафэр мэфэкІ шъыпкъэу зэрэщытыр къыхигъэщыгъ.

Социальнэ пшъэрыльхэр дгъэцэк Іэнхэр анахь мэхьанэшхо зиІэ лъэныкъохэм ашыш. Аш тэу Хъопсэрыкъо Мурат, хэхьэ зянэ-зятэ зимы Іэжьхэм, зышъхьащымытыжь-

хэм яфэю-фашюхэр зэшІохыгъэнхэр, ІэпыІэгъу афэхъугъэныр. Непэ къызэІутхырэ унэр ащ фэ-ІорышІэщт. Мыщ ишІын фэгьэзэгьэ псэольэшІхэм, Виктор Будариным инэу тафэраз, ахэм яшІогъэшхо къытэкІыгъ. ТапэкІи мы ІофшІэныр лъыдгъэкІотэщт, зищыкІагъэхэм псэупІэхэр ядгъэгъотыщтых. Ныбджэгъу лъап Іэхэр, ИльэсыкІзу къэблагъэрэмкІэ зэкІэми сышъуфэгушю, шъуиунагъохэм насыпыр арыльэу, шъуигъэхъагъэхэм ахахьоу шъупсэунэу шъуфэсэю, — къыІуагъ ТхьакІущынэ Аслъан.

Виктор Будариным

къызэриІуагъэмкІэ, мы унэм ишІынкІэ ІэпыІэгъу къафэхъунхэу АР-м и Лышъхьэ мыхэм зафигъэзэгъагъ, а лъэЈур ягуапэу агъэцэкІагъ. Социальнэ Іофыгьохэм язэшохын мэхьанэшхо зэриІэр пащэм къыхигъэщызэ, тапэкІи республикэм Іоф дашІэным зэрэфэхьазырхэр къыІуагъ.

— УнэчІэхьажьыр гушІуагьо, чэфыгьо, мэфэкІ шъыпкъ, — къыІуагъ Александр Наролиным. -Зянэ-зятэ зимы Іэжьхэм ягумэкІыгьо зэхэзышІэгьэ, ахэм псэупІэхэр афэтщэфынымкІэ зишІогъэшхо къытэкІыгъэ АР-м и Пышъхьэ, министрэхэм я Кабинет хэтхэм, псэольэшІхэм, В. Будариным «тхьашъvегъэпсэу» ятэю.

ТхьакІущынэ Аслъан къызэрэхигьэщыгьэу, унэу ашІыгъэм пэмычыжьэу щыт псауныгьэр зыщагьэпытэрэ комплексыр шІэхэу къызэlуахыщт, нэмыкl псэуалъэхэри мыщ щагъэпсыщтых. Арышъ, зыдэкІонхэ, яуахътэ зыщагъэкІон алъэкІыщт чІыпІэу яІэштыр макІэп.

ПсэупІэхэр зыфащэфыгъэхэм ащыщхэр нэужым къэгущы агъэх, мыщ фэдэ шІухьафтын къафэзышІыгъэ пстэуми ахэр афэрэзагъэх.

ТхьакІущынэ Аслъанрэ Виктор Бударинымрэ лентэ плъыжьыр зэпаупкіи, мэфэкі шіыкіэм тетэу унакІэр къызэІуахыгъ. Ащ ыкІоцІ зэрэзэтегъэпсыхьагьэр АР-м и Ліышъхьэ ыуплъэкІугъ, ылъэгъугъэм осэшІу фишІыгъ.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

Сурэтхэр А. Никоновым тырихыгъэх.

КІэлэцІыкІухэм афарагъэщагъ

АР-м и ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан кІэщакІо фэхъуи, Украинэм икъалэхэу Донецкэрэ Луганскэрэ адэс кІэлэцІыкІухэм апае ИльэсыкІэ мэфэкІым ипэгьокІ у шІушІ э ІэпыІ эгьу республикэм щаугьоий, атІупщыгь.

Бэрэскэжъые мафэм ар зыщэхэрэр Ростов хэкум ежьагъэх, УФ-м и МЧС ихьылъэзещэ автомашинэхэу шІушІэ ІэпыІэгъур Украинэм езыщэжьагъэхэм ахэхьанхэшъ, адэкІоштых.

Адыгеим икІырэ ІэпыІэгъум иугьоин предприятие ыкІи организацие зэфэшъхьафхэр, республикэм цІыфэу исхэм ащыщхэр хэлэжьагъэх. ПстэумкІи тонни 3 мэхъу, ИлъэсыкІэ мэфэкІым пае шІухьафтын 600, вафлэхэр, пряникхэр, печеньехэр килограмм 700 мэхъух, конфет зэмылІэужыгьоу килограмм 500, лимонад литрэ 700, джэголъэ зэфэшъхьафэу 800 ыкІи ель чъыг цІыкІухэр шІушІэ ІэпыІэгъум хэхьэх.

— Республикэм щыпсэухэрэм ащыщыбэхэр шІушІэ Іэпы-Іэгъум иугъоин къызэрэхэлэжьагьэр, зэо-зэпэуцужьым къин къызфихьыгъэ сабыйхэм мэфэ-

кІыр гушІуагьо афэхъуным яІахь къызэрэхалъхьагъэр лъэшэу тигуапэ, — къыІуагъ АР-м и ЛІы-шъхьэ. — ИлъэсыкІэ мэфэкІхэм зэкІэри яжэх, анахьыбэу кІэлэцІыкІухэр ары. ГушІогьошхо горэ къафихьынэу сыдигъок и ахэр щэгугъыхэшъ, Донецкэрэ Луганскэрэ ясабыйхэм ар къадэхъунэу, мамыр щыІакІэрэ рэхьатныгъэрэ яІэ хъужьынэу тафэлъalo.

Адыгеим икІыгъэ шІушІэ ІэпыІэгъур Донецкэрэ Луганскэрэ ящэнэрэу афэкІо, мы илъэс еджэгъоу кlорэр къихьаным ыпэкІэ еджэным ищыкІэгъэ пкъыгьохэр атІупщыгьагь.

(Тикорр.).

ЗАКОНОПРОЕКТЫКІЭХЭР

Дебгъэштэнэу щыт

ИлъэсыкІэр къихьэ къэс тихэгъэгу Іоф зышІэрэ цІыфэу исхэм зэлъыпытэу мэфи 10 загъэпсэфы. Мэфи 10-р охътэ шІукІай. МэфэкІхэри текІыхэшъ, цІыфхэр ІофышІэ дэкІыжьыхэ ашІоигьоу мэхьу. ЗыдэкІыжьхэкІи ІофшІэным иегъэжьэжьын къяхьылъэкІы.

А пстэур къыдалъыти, блэкІыгъэ тхьамафэм депутат купым (ащ В. Жириновскэри хэт) къыгъэхьазырыгъэ законопроектыр Къэралыгъо Думэм рихьылІагъ.

Ащ къызэрэщиюрэмкіэ, мэфэкІ мафэхэу тызщыдэсыхэрэр егъэлыягъэу бэ мэхъух. Депутатхэм къальытагъ мэфипшізу Іофышіз тызщымыкіорэм промышленнэ предприятиехэр зэрэзэтырагъэуцохэрэм тиэкономикэ сомэ миллиарди 3 фэдиз зэрар къызэрэфихьырэр. Джащ фэдэу къыдагъэкІырэ продукциеми процент 15 20-р къыщэкІэ. «ЦІыфхэр зэкІэ зэдыдэмысхэмэ, производствэр къызэтырамыгъэуцоу Іоф ашіэшъущт. Мэфэкі ужым заводхэми фабрикэхэми къыдагъэкІын фэягъэм кІагъэхьажынфэ цІыфхэм къин алъэгъу», къыІуагъ В. Жириновскэм.

Законопроектым къызэрэдилъытэрэр илъэсым къыкlоцl ІофышІэ къызщыдэмыкІыщтхэ мэфэкІхэр 3-м рамыгъэхъунэу ары. Ахэр щылэ мазэм иапэрэ маф, ТекІоныгъэм и Мафэ зы-

щыхэдгъэунэфыкІырэ мафэу жъоныгъуакІэм и 9-р ыкІи Урысыем и Мафэ зытефэрэ бэдзэогъум и 12-р арых.

Нэмыкі мэфэкіхэр зыщыхэдгъэунэфыкІыщтыгъэхэм ачІыпіэкіэ Іоф зышіэрэ ціыфхэм илъэс къэс мэфи 10 зыщыфэехэ уахътэм къаратынэу, ащ тефэрэ ахъщэри къафалъытэнэу депутатхэм къаю.

Ар цІыфхэмкІэ гупсэф хъущт. КъыхэкІы Іофхэр зэрэзэпыфэхэрэм елънтыгъэу чыжьэу укІон фаеу, гузэжъогъу Іофыгъо горэ зэшІопхынэу е Іахьыл благъэхэм ІэпыІэгъу ящыкІагьэу. Шъхьафэу мэфипшІыр зымыгъэфедагъэм ахэр изыгъэпсэфыгъо уахътэ (отпускым) хигъэхъонхи ылъэкіыщт.

Депутатхэм Іоф зыдашІэгьэ законопроектыр Къэралыгъо Думэм ыштэмэ, ащ 2017-рэ илъэсым иапэрэ мафэ къыщегъэжьагъэу кІуачІэ иІэ хъущт.

(Тикорр.).

🕟 ХЬЫКУМ ПРИСТАВХЭМ КЪАТЫ

Мэзи 6-рэ хьапсым чІэсыщт

Зыныбжь имыкъугъэ ипшъашъэ фэкІон фэе кІэлэпІупкІэр зэрэримытырэм къыхэкІэу, Мыекъопэ районым щыпсэурэ хьульфыгъэм ыльэныкъокІэ 2014-рэ илъэсым хьыкум приставхэм Іоф къызэІуахыгъагъ.

Ау а уахътэм къыкІоцІ ащ ипшъэрылъхэр ыгъэцэк агъэхэп, Іофшіапіи Іухьагъэп.

Хъулъфыгъэм чІыфэу телъыр къыпщынынэу хьыкум приставгъэцэк ак юм пчъагъэрэ зыфигъэзагъ, ар зэрытхэгъэ тхьапэхэри фигьэхьыгьэх. Ау ащ фэдэ фыщытыкІэми шІуагъэ къы-

Іофым зи къимыкІы зэхъум, хъулъфыгъэм уголовнэ пшъэдэкІыжь рагъэхьынэу материалхэр хьыкумым ІэкІагьэхьагьэх. Ащ унашьоу ышІыгьэмкіэ, кіэлэпІупкІэр зымытыщтыгьэр мэзи 6 хьапсым чІэсыщт.

ЦІыфхэр рагъэблэгъагъэх

Урысые Федерацием и Президент пшъэрылъэу къыгъэупугъэм диштэу. гумэкІыгьо зиІэхэм яІофыгъохэр зэхэфыгъэнхэм фэшІ хьыкум приставхэм я Федеральнэ

къулыкъу и ГъэІорышІапІзу Адыгеим щы-Іэм ипащэхэм цІыфхэр рагъэблэгъагъэх.

Урысыем и Конституцие и Мафэ фэгъэхьыгъэу мы Іофтхьабзэр зэхащагъ.

ГъэІорышІапІэм ипащэхэм ямызакъоу, мы ведомствэм епхыгъэ Общественнэ советым хэтхэр, АР-м и Очыл палатэ ипрезидентэу А. С. Мамыир Іофтхьабзэм хэлэжьагьэх. Мыщ къекІолІэгъэ нэбгыри 4-мэ яІофыгъохэр зэхафыгъэх, юридическэ ІэпыІэгъу арагъэгъотыгъ.

Хьыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкъу и ГъэюрышІапІэу АР-м щыІэм ипресс-къулыкъу.

Унашъом ымыгъэразэхэрэм хьыкумым зыфагъэзэн алъэкІыщт АР-м и Прокуратурэ дэжь щызэхащэгъэ Обществен-

нэ советым изэхэсыгъо Шэуджэн районым шыкІуагъ.

Кредитэу къа ахыгъэхэм афэгъэхьыгъэ зэзэгъыныгъэхэм япроцент ставкэхэр банкым ежь-ежьырэу къызэриІэтыгъэр хэбзэгьэуцугьэм дештэмэ къыкІэупчІагъэх бизнес сообществэм иліыкіохэр.

Урысые Федерацием игражданскэ Кодекс, федеральнэ хэбзэгьэуцугьэу «Банкхэм ыкІи медешахеседе неішфоік меха фэгьэхьыгь» зыфиlорэм къызэрагъэнафэрэмкІэ, чІыфэ зытыгъэ организацием ежь-ежьырэу процент ставкэхэр зэблихъунхэ фитэп.

Ау мыщ дэжьым къыхэгъэщыгъэн фае банкым чІыфэу къы ахыгъэм ыуасэ Урысыем и Банк рефинансированиемкІэ иставкэ зэхъокІыгъэ хъумэ,

кредиторым ежь-ежьырэу процент ставкэр зэблихъун зэрилъэкІыщтыр.

Зэзэгъыныгъэм мыщ фэдэ лъэныкъо къыдыхэлъытагъэ зыхъукІэ, банкым ежь-ежьырэу процент ставкэр зэрэзэблихъурэр хэбзэгъэуцугъэм диштэу алъытэщт.

Арэу щытми, банкыр шъыпкъагъэ хэлъэу зекІон, экономикэм изытет елъытыгьэу ставкэр къыІэтын фае. Банкым изекІуакІэ ымыгъэразэхэрэм хьыкумым зыфагъэзэн амал яІ.

АР-м и Прокуратурэ федеральнэ хэбзэгьэуцугьэр гъэцэкІэгъэным лъыплъэрэ отделым ипащэ игуадзэу О. В. ПЕШКО.

«ШІу шІи, псым хадз»

Джары зэреджагъэхэр къуаджэу Къэбэхьаблэ культурэм и Унэу дэтым бэмышІзу щырекІокІыгьэ пчыхьэзэхахьэм.

ЗэхэщакІомэ къызэраІуагъэмкІэ, мы унэм илъэс 35-рэ хъугьэ гъэцэкІэжьын Іофхэр зырамышІылІагъэхэр. Шъхьаныгъупчъэхэм жьыр аубытыжьыщтыгъэп, гъэмафи кІымафи ыкІоцІ чъыІагьэ. Арэущтэу щытми, къоджэ клубым иІофышІэхэм яІоф зэпагъэугъэп.

ШІушІэным игугъу къызыкІэсшІырэри, ар къуаджэу Къэбэхьаблэ зык еспхырэри джы къэсІотэных. Культурэм и Унэ зыпкъ зэригъэуцожьыгъэн фаем иІоф къызырахьыжьэм, къоджэдэсхэм ащ къыдырагъэштагъ. Іофэу зыпылъхэри, ясэнэхьати зэфэшъхьафхэми, къуаджэми, лъэпкъ культурэми афэгумэкІырэ кІалэхэр ІэпыІэгъу къафэхъунхэу къагъэгугъагъэх. Район администрацием ипащэ къыщегъэжьагъэу клубым изэтегъэпсыхьажьын къыхэлэжьагъэх Мэрэтыкъо Мурат — Іимамыр, Ламыкъо Эдуард, Шъаукьо Байзэт, Даур Нурбый, Дзэукъожь Мыхьамэт, НэпшІэкъуй Айтэч, Шъаукъо Аслъан, Былымыхьэ Рэщыдэ, Къэбэхьэ Руслъан, Цуамыкъо Алый, Мамрыкъо Бислъан, Бэгъ Бислъан, Нэгъой Адамэ, ХьакІэмыз Аслъан, Лъэустэнджэл Ибрахьимэ, Лъэустэнджэл Борисэ, нэ-

Ежь къоджэдэсхэм аlэшъхьитІурэ ямылъкурэкІэ культурэм и Унэ ышъхьэрэ ишъхьаныгъупчъэхэмрэ зэблахъугъэх, газыр къыращэлІагъ, къэнэжьыгъэ Іоф тІэкІу-шъокІухэри аухыжьыщтых.

ЗишІуагъэ къэзыгъэкІогъэ пстэуми къоджэдэсхэр афэразэх, «тхьашъуегьэпсэу» apalo. Джы чылэм узщызэрэугъоин чіыпіэ иіэ хъужьыгъэ. Ціыкіухэри инхэри ащ къыщызэхэхьанхэ алъэкІыщт, библиотекэр чІэт, пчыхьэзэхахьэхэр шырагъэкІокІыштых.

ТыкъызхэкІыгъэ лъэпкъым псэ пытэ иІ. ЗэдеІэжьыныр, зэфэшІэжьыныр чІанагьэхэп. ЦІыфыгьэшхоу лъэпкъыр зыгьэльагэрэм «адыгагъэкІэ» еджагъэх. Непи ар кІодырэп. ТызэдеІэжьызэ непэ дгъэпсырэр тинеущ.

ЮСЫП Заур.

🖒 ГАНДБОЛ. ДУНАИМ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

Пчъагъэр тифедэп

Урысыер — Польшэр — 20:21. **Тыгьэгъазэм и 16-м Данием щызэдешІагъэх.**

Дунаим гандболымкІэ изэнэкъокъоу Данием щыкІорэм финалым и 1/4-м командэхэр щызэlукlагъэх. Пчъагъэр зэнэкъокъум зэрэщылъыкІуатэрэм уигъэгумэкІынэу щытыгъ: 10:11, 12:14, 15:15, 17:15, 18:17, 18:18, 19:19, 20:20. А. Вяхиревар, Е. Ильинар, И. Близновар, О. Акопян, нэмыкІхэри бэрэ апэкІэ илъыщтыгъэх, хъагъэм Іэгуаор радзэщтыгь. П. Кузнецовам, О. Акопян, фэшъхьафхэм шъобжхэр къатыращагъэх. Зэlукlэгъур кlэухым фа-

кІозэ тиспортсменкэхэр заулэрэ Польшэм икомандэ икъэлапчъэ дэуагъэх, ау дэгъоу ешіэрэ къэлэпчъэіутэу Вероника Гаврик шІокІыгъэхэп. Аужрэ такъикъым тикъэлапчъэ Іэгуаор къыдадзагъ. НэгъэупІэпІэгъу 30 фэдиз къэнагъэу Іэгуаор тиспортсменкэхэм аlыгъыгъ, ау гъэхъагъэ афэшІыгъэп. Евгений Трефиловыр зипэщэ командэр медальхэм афэбанэхэрэм къахэзыгъ, я 5 — 8-рэ чІыпІэхэм якъыдэхын хэлэжьэщтых.

ЧІэнагъэ ашіы

Бюджетым емыпхыгъэ предприятиеу Адыгеим итхэм ащышэу чІэнагьэ зышІырэм ипчьагьэ хэхъуагъ.

2015-рэ илъэсыр къызихьагъэм къыщыублагьэу чъэпыогъу мазэм нэс, блэкІыгъэ илъэсым ащ фэдэ иуахътэ егъэпшагъэмэ, ахэр проценти 7,7-кІэ нахьыбэ хъугъэх. ЧІэнагьэу ашІырэм процент 26,2-рэ къыщыкІагъ, ахъщэкІэ къэплъытэмэ, ар сомэ миллиарди 2,34-рэ мэхъу.

Джащ фэдэу, статистикэм

къызэригьэльэгьуагьэмкІэ, федэ къэзыхьырэ предприятиехэри проценти 3,4-кІэ нахь макІэ хъугъэх, федэу къахьыгъэр пстэумкІи сомэ миллиарди 3,28рэ зэрикъугъэр. Предприятиехэм чІыфэу сомэ миллиард 22,2-рэ ателъ, ащ щыщэу миллиарди 3,44-р игъом атыжьыгъэп. Электроэнергием, гъэстыныпхъэ шхъуантІэм, псым язэбгырытІупщын ыкІи производствэм афэгьэзагьэхэр, псэолъэ мылъкум епхыгъэ Іофхэр зэшІозыхыхэрэр ыкІи фэІофашІэхэм ягъэцэкІэн пылъхэр ары чІыфэр игъом нахьыбэу зымытыжьыхэрэр.

Банкхэм къа ахыгъэу предприятиехэм чІыфэу атыжьырэр пстэумкІи сомэ миллиард 28,92-рэ мэхъу, игъом амытыжьыгъэр сомэ миллиарди 2,75-рэ. Ежь предприятиехэм къаратыжьын фаер сомэ миллиард 14,33-рэ мэхъу, ащ щыщэу сомэ миллиарди 2,32-р игъом къаратыжьыгъэп.

Ар Адыгэ къэралыгъо университетыр загъэпсыгъэр илъэс 75-рэ зэрэхъугъэм фагъэшъошэгъэ гупшысэ тын. Тхылъым университетыр къэзыухыгъэхэм, щеджэхэрэм, щезыгъаджэхэрэм яусэхэр къыдэхьагъэх. Адыгэ къэралыгъо университетым тхылъ тедзэнымкІэ исовет иунашъокІэ къыдэкІыгь. Зэхэзгьэуцуагъэхэр: филологие шІэныгъэхэмкІэ кандидатэу, литературэмрэ журналистикэмрэкІэ кафедрэм идоцентэу Кирилл Анкудиновыр ыкІи филологие шІэныгъэхэмкІэ кандидатэу, адыгэ филологиемкІэ кафедрэм идоцентэу Хъуажъ Нуретрэ.

Мы апшъэрэ еджэпІэшхор къызызэІуахыгъэм къыщегъэ-жьагъэу чІэтІупщыгьо пчъагъэу иІагъэм цІыф акъылышІо, гупшысэкІо макІэп ахэтыгъэр зэ-

О ЦІЫФЫР ЫКІИ ТВОРЧЕСТВЭР

Псэм ифабэ **щэІорышІэ**

Литературэм и Илъэс, 2015-р, ыкіэм фэкіуагъ. Ащкіэ Іофыгъуабэу зэшіуахыгъэм, ашіагъэм изы щысэ дах художественнэ тхыгъэ зэфэшъхьафхэу гу лъачіэхэм къарыкіыгъэхэр зыдэт тхылъыкізу «Вдохновение. Псэ тынхэр» зыфиіорэр.

чый бзыйкІэ Тхьэр къятагъэу. Сборникым къыдэхьэгъэхэ авторхэм ятхыгъэхэм ахэм ядунэелъэгъукІэ, яусэкІэ амал, апсэ зылъыІэсырэр, щыІэныгьэм идэхагьэ, ильэпІагьэ, уасэу ратырэр нафэ къыпфашІы. ЕджэпІэшхом щеджагьэхэу, ар къэзыухыгъэхэм ятхыгъэхэр, аусыгъэхэр ары тхылъыкІэм нахьыбэу къыдэхьагъэхэр, сыда піомэ тапэкіэ аштэщтыгъэхэм япчъагъэ бэкІэ нахьыбагъ, еджэн гуфэщэныгъэу яІагъэри лъэшыгъ. Университетыр къэзыухыгъэхэр арых Адыгеим ищыІэкІэ-псэукІэ лъапсэ зыгъэпытэхэу, щыІэныгъэм илъэныкъо пстэумкІэ (тыдэкІэ загъэзагъэми хэзагъэхэу) Іоф зышІэхэрэр, зидахэ аlохэрэр. Хэгьэгу шІульэгъур, гукІэгъур, льэпкъ гумэкІыр, льэпкъ шъхьэлъытэжьыр куоу зэхэзышІэхэу, шы дехнествех местынены дыш шъыпкъэ хъунхэр ахэр арых зыфызэшІокІыхэрэр. КІэлэегъаджэх, журналистых, къэралыгъо къулыкъушІэх ыкІи тхэкІо цІэ иныр къэзылэжьыгъэх. ЩыІэныгъэм ахэр зэбгырищыгъэх, Мыекъуапэ, Краснодар, Петербург, Москва, Адыгеим икъуаджэхэм, станицэхэм е Урысыем ичІыпіэ зэфэшъхьафхэм ащэпсэух. Ау зыдэщыіэхэм, зыщылажьэхэрэм ямылъытыгъэу, ахэр зы зышіыхэрэр творческэ гу къэбзагъэр, шъыпкъагъэр, нэфагъэр, щыіэныгъэ гукіэгъур къэзгъэгъунэрэ усакіохэу, ціыф лъэш дахэхэу зэрэщытхэр ары.

«Псэ тынхэр» зыфиюрэ тхыльыр нэкlубгьо 355-рэ мэхъу, зэхэгьэуцуакlохэм ягущыlэпэ кlэкlхэм къызэlуахы.

Тхылъым «Вдохновение» зыфиюрэ иапэрэ Гахь урысхэу е мыурысхэу, ау урысыбзэк тхэхэрэ автор 28-м яехэр къыщытыгъ. Ахэм ащыщых Абрэдж Сафыят, Кирилл Анкудиновыр, Хьагъундэкъо Саидэ, Александр Адельфинскэр, Марина Виноградовар, Татьяна Ромащенкэр, Олег Селедцовыр, ахэм анэмык хэри.

АКъУ-р къэзыухыгъэ усакlохэр мыхэм къакlэлъэкlox, пчъагъэмкlэ 28-рэ хъухэу. Бэгъ Нурбый, Бэрэтэрэ Хьамид, ЩэшІэ Казбек, ЖакІэмыкъо Шумаф, Къуекъо Налбый, ЛІыхэсэ Мухьдин, Нэхэе Руслъан, Хъурмэ Хъусен, Мэхъош Руслъан, нэмыкІхэр.

Мыр къэзыухыгъэ бзылъфыгъэ усакІохэм тхылъыкІэм чІыпІэ щагъотыгъ, ахэр 21-рэ мэхъух — Емыж МулиІэт, Ергъукъо-ЩэшІэ Щамсэт, Ацумыжъ-Къумыкъу Разыет, КІэмэщ Жанн, Унэрэкъо Рай, Хъунэго Нурет, Хъунэго Саид, ЛІыхъукІэ Гощнагъу, Мамырыкъо Нуриет, Мамырыкъо Фатим, Мэз Щамсэт, нэмыкІхэри.

Аужырэ илъэси 10-м университетыр къэзыухыгъэхэу тхэрэ ныбжынкіэ 22-м аусыгьэхэр къыдэхьагъэх.

«Псэ тынхэр» е «Вдохновение» зыфиюрэ цю тхылъым зэхэгъэуцуакІохэм цІэу фашІыгъэми емыгупшысагъэхэу пфэ-Іонэп, дахэу къаІуагъ. ТхылъыкІэр художественнэ акъылгупшысэ зэхэлъ кlочlабэм къагъэпсыгъ. Автор пэпчъ уфигъэнэІуасэу ищыІэныгъэ ыкІи итворчествэ кіэкіэу тхылъым къыщытыгъ, ясурэтхэри тэлъэгъух. Ахэм къакІэлъэкІох яусэхэр, ягупшысэ-псэ тынхэр. Улъыхъожьын имыщыкІагъэу, адыгэ литературэм хахъо фэзышІырэ тхэкІуабэри, адыгэ бзылъфыгъэхэу тхэн творчествэр пщыпіэ зыфэхъугъэхэри, ныбжьыкіэ лъагъохэри ахэм къызэракіэлъыкіохэрэри, къэгъэгъэ Іарам дахэу, зы тхылъ къыщытыгъэ зэрэхъугъэхэм уегъэразэ.

Тхылъым анахь шІуагъэу фэслъэгъурэр умышІэщтыгьэу, автор гъэшІэгъоныбэм узэрашыІукІэрэр ары. Анахьэу къыхэзгъэщымэ сшІоигъор адыгэ бзылъфыгъэ усакІохэр арых. Ахэм якъэлэмыпэ къыпыкІыгъэхэр шъуашэмкІи, купкІымкІи тхэкІо-усэкІо шъыпкъэмэ яехэм анахь мыдэгъухэмэ, къащагъакІэрэп. ГупшысэкІэ къулай зэфэшъхьафхэр, шъхьадж ежь ышъо, ыгу тешІыкІыгьэу, фэшІоу аІэкІэлъых, яадыгабзэ бай, бжьышІо, дахэу агъэбзэрабзэ; темэхэри зэфэшъхьафых, куух, угу къынэсых. Тиныдэлъфыбзэ-адыгабзэ ахэм зыпашІын зэрэщымыІэр, фэсакъхэу, агу, апсэ фагъадэу, якІасэу, ялъапІзу зэраухъумэрэр япроизведениехэм нафэ къыпфашІы.

Мыщ фэдэ творческэ гукъэкіыр къызыпкъырыкіыгьэхэу, тхылъыр зэхэзгъэуцуагъэхэм, юфшіэгъэ иным гьогу къыдэкіынымкіэ езытыгъэ АКъУ-м тхылъ тедзэнымкіэ исовет, авторыбэу тхылъыр къэзыгъэпсыгъэхэм «тхьашъуегъэпсэуыкіи гьогу маф!» ятэю.

ДЗЭУКЪОЖЬ Нуриет.

ЯІофшіэн зэпагьэурэп

Зигугъу тшіырэр республикэм иеджапіэхэм ачіэс кіэлэціыкіухэм япсауныгъэ къзухъумэгъэным фэлэжьэрэ волонтерхэр ары. Тыгъэгъэзэ мазэм ыкіэхэм анэс ахэм яіофшіэн лъагъэкіотэщт.

Медицинэ профилактикэмкіэ Гупчэм испециалистхэмрэ Адыгэ къэралыгъо университетым педагогикэмрэ психологиемрэкіэ ифакультет ия 5-рэ курс истудентхэмрэ бэмышізу щыіагьэх Мыекъопэ гурыт еджапізу N 28-м. Еджапіэм иапшъэрэ классхэм арыс кіэлэеджакіохэм аіукіэгьэ волонтерхэмрэ Гупчэм иіофышіэхэмрэ ныбжыыкіэхэм къафаіотагь наркоманием, шъон пытэхэм, тутыным псауныгьэм зэрарэу рахырэр. Щысэхэр къафахьыхэзэ, ежь-

ежьырэу цІыфым ипсауныгъэ къыухъумэным мэхьанэу иІэр алъагъэІэсыгъ. Тутыныбжъэр, наркотикыр, аркъыр зыфэдэхэр «ууплъэкІунхэм» ыпэкІэ, пъэбэкъоу пшІыщтым узыдищэн ылъэкІыщтым хэти егупшысэн, гъогу пхэнджым зыщаухъумэн зэрэфаер къафаІотагъ.

Іофтхьабзэм кіэлэеджэкіо 69-рэ хэлэжьагь. Ахэм яупчіэхэм специалистхэм джэуапхэр аратыжьыгьэх.

(Тикорр.).

Мэфэкі мафэхэм пенсиер зэраратыщтыр

«Урысыем и Почт» зыфиюрэм икъутамэу Адыгэ Республикэм щырэм 2015-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 31-м къыщегъэжьагъэу 2016-рэ илъэсым щылэ мазэм и 10-м нэс Адыгэ Республикэм почтэ зэпхыныгъэхэмкрэ икъутамэхэм юф зэрашращтыр къеты:

2016-рэ илъэсым щылэ мазэм и 1-м, и 2-м ыкlи и 7-м Адыгэ Республикэм почтэ зэпхыныгъэмкlэ икъутэмэ пстэуми ямэфэкl зыгъэпсэфыгъо маф;

2015-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 31-м ыкlи 2016-рэ илъэсым щылэ мазэм и 6-м ІофшІэгъу мафэр зы сыхьаткІэ нахь гъэкІэкІыгъэу щытыщт;

щылэ мазэм и 3-м, 4-м, 5-м, 8-м, 9-м ыкlи 10-м lоф зэрашlэрэ режимым тегъэпсыхьагъэу къутамэхэм loф ашlэщт.

Пенсиер зэраlэкlагъэхьащтыр:

2016-рэ илъэсым щылэ мазэм и 3-м, и 4-м ыкlи и 5-м аратынэу щытыр 2016-рэ илъэсым щылэ мазэм и 5-м аlэкlагъэхьащт; 2016-рэ илъэсым щылэ мазэм и 6-м ыкlи и 7-м аратынэу

щытыр 2016-рэ илъэсым щылэ мазэм и 6-м аlэкlагъэхьащт; 2016-рэ илъэсым щылэ мазэм и 8-м ыкlи и 9-м аратынэу

щытыр 2016-рэ илъэсым щылэ мазэм и 8-м аlэкlагъэхьащт; 2016-рэ илъэсым щылэ мазэм и 10-м ыкlи и 11-м араты-

нэу щытыр 2016-рэ илъэсым щылэ мазэм и 9-м аlэкlагъэхьащт; 2016-рэ илъэсым щылэ мазэм и 12-м аратынэу щытыр 2016-рэ илъэсым щылэ мазэм и 12-м аlэкlагъэхьащт.

2016-рэ ильэсым щылэ мазэм и 13-м къыщегьэжьагьэу аухэсыгьэ графикым тетэу пенсиер аратыщт.

Почтэ зэпхыныгъэм икъутэмэ пстэуми къэбархэмкіэ стендхэу ачіэтхэм мэфэкі мафэхэм пенсиер зэраратыщт графикыр арыжъугъотэщт.

«Урысыем и Почтэ» икъутамэу Адыгэ Республикэм щыlэр. Тел. 88772 52-25-44

ЗАКОНОПРОЕКТЫКІЭХЭР

Тутыныр зэрарышху

Тутын ешъоу тиlэ цlыфхэм япчъагъэкlэ тикъэралыгъо я 4-рэ чlыпlэр дунаим щеубыты. Ныбжьыкlэхэр жьэу ащ пыщагъэ зэрэхъухэрэр зэкlэми анахь loф.

Роспотребнадзорым истатистикэ къызэригъэлъагъорэмкіэ, кіалэхэм япроцент 40-р ыкіи пшъашъэхэм япроценти 10-р тутын ешъох. Еджапіэхэм ачіэс кіэлэ іэтахъохэм жьы дэдэу тутыным «иіэшіугъэ» ауплъэкіу. Аужырэ илъэсхэм пшъэшъэжъыехэри нахьыбэу ащ пыщагъэхэ хъугъэ. Ныбжьыкіэхэм (пшъашъэхэм) тутын зэрешъохэрэр агъэбылъыщтыгъэмэ, джы кlэлэ купхэм ахэтэу, гъогум тетхэу ар зыlуагъэпщы.

Урысые Федерацием Федерациемкіэ и Совет хэтэу Антон Беляковым мы Іофыгъомкіэ къыгъэхьазырыгъэ законопроектыр Къэралыгъо Думэм ыгъэхьыгъ. Ащ къызэрэщиюрэмкіэ, ныбжыкіэхэм аныбжь илъэс 21-рэ охъуфэкіз узыгъэутэшъорэ шъонхэмрэ тутынхэмрэ къарамыщэхэмэ ыкіи амыгъэфедэхэмэ, ежьхэми сабыеу къафэхъущтхэми яп-

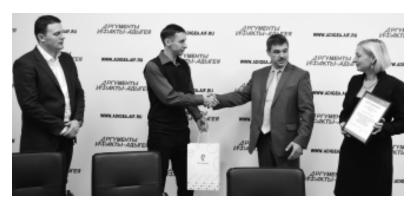
сауныгъэ къызэтенэщт. Лъэпкъ научнэ Гупчэу «Наркология» зыфиюрэм къызэрэхигъэщырэмкю, Урысыем щыпсэурэ ныбжыкю нахыбэрэ тутын ешъох. Илъэс 18 — 20 зыныбжьхэм ар чиябгъэдзыжыныр къин мэхъу. Тутынашъохэм япчъагъэ псынкю къыхэзыгъахъохэрэр колледжхэмрэ апшъэрэ еджапю замъэр ныбжыкю нахых яшхэн къызэрэщыкю утынми япсауныгъэ зэюгъахъэ, пюржыко къакю нахыхонатыр зыфэдэщтым егупшысэхэрэп.

Ахэм къапкъырыкІызэ, Къэралыгъо

Думэм законопроектыр щыпхырагьэкlымэ инэу ишlуагьэ къэкlонэу А. Беляковым ельытэ. Ильэс 21-рэ хъугьэ ныбжыыкlэм иакъыл нахь мэуцу, шlуагьэ тутыным къызэрэфимыхыштыр къыгурэlo.

Тапэкіэ ныбжыкіэхэр илъэс 21-рэ охьуфэхэкіэ аркъым, санэхэм яшъонхэ фимытхэу унашъо ашіынэу депутатхэм къахэзылъхьэгъагъэри А. Беляковыр ары. Депутатым щысэхэр къехьых — тихэгъэгу исхэм япроцент 60-р тутын ешъо, ащ щыщэу процент 20-р бзылъфыгъэх. Тутынашъохэм ащыщэу нэбгырэ мин 400 — 700-мэ илъэс къэс ядунай ахъожьы.

(Тикорр.).

Зэіухыгъэ Іахьзэхэлъ обществэу «Ростелеком» зыфиюорэм икъутамэу Мыекъуапэ дэтым мы мафэхэм пресс-конференцие зэхищагъ. Ащ хэлэжьагъ ыпэкіэ зигугъу къэтшіыгъэ обществэм икъутамэу Краснодар краим щыІэм ипащэ игуадзэхэу Александр Черкашиныр, Ирина Косаревар, нэмыкіхэри.

Яюфшіэн зэфахысыжыйгь, пшъэрылъыкІэхэри зыфагъэуцужьыгъэх

«ОптикэкІэ» «Ростелекомым» 6-м къехъурэ абонентхэм опи Интернет Мыекъуапэ щы-хъугъэм пресс-конференцием щыфэгушІуагьэх ыкІи шІухьафтын лъапІэ ратыгъ. Осмэн Теуцожь ТВ приставкэрэ 2016-рэ илъэсым «Интерактивнэ телевидениер» пкІэ хэмылъэу ыгъэпсэолъэн зэрилъэкІыщт сертификатрэ фагъэшъошагъэх. ЗэкІэмкІи республикэм широкополоснэ Интернетым ифэloфашІэхэр нэбгырэ мин 28-мэ щагъэфедэ. Ахэм ащыщэу мини

тическэ технологиехэр агъэфедэх.

«Интерактивное телевидение 2.0» зыфиюу бэмышыу къыдагъэкІыгъэм джащ фэдэу прессконференцием игугъу къыщашыгъ. Ащ ишуагъэкіэ цыфхэм фэю-фашоу агъотын алъэкыщтхэм, приставкэм Іоф зэришІэрэ шыкіэм къытегущы агъэх. Іофтхьабзэм къызэрэщаІуагъэмкІэ, сыд фэдэ Интернет епхыгъэми, мыщ цІыфхэр еплъынхэ алъэкІыщт. Ар Wi-Fi-кІи бгъэфедэшъущт. МазэкІэ узэкІэ-Іэбэжьмэ, джэгукІэ платформэ къызэрэдагьэк ыгьэр зэхэсыгьом къыщаlуагь. «Ростелекомым» къызэІуихыгъэ сайтым ыпкІэ хэлъэуи, хэмылъэуи анахь зэлъашІэрэ джэгукІэхэр къибгъотэщтых.

– Мы илъэсым Іофыгъоу зэшІотхыгьэр, Іофтхьабзэу тызхэлэжьагъэр макІэп, — къы-Іуагъ Александр Черкашиным. Адыгэ Республикэм, Мыекъуапэ ямафэхэм, лъэпкъ шъуашэм, адыгэ быракъым

афэгъэхьыгъэу зэхащагъэхэми «Ростелекомыр» чанэу ахэлэжьагъ. Ащ тыкъыщыуцурэп, 2016-рэ илъэсми тијофшјэн хэдгъэхъон гухэлъхэр тиlэх.

Мы илъэсым къыкІоцІ ЕТТН («оптика в дом») зыфиlорэ технологиемкІэ Адыгэ Республикэм ит унэ 400-м ехъу «Ростелекомым» рапхыгъ. Ахэм ащыщэу унэ 221-р Мыекъуапэ дэт. Мыщ ишІуагьэкІэ Интернетыр нэбгырэ мин 30-м ехъумэ аlэкlэхьагь. Мыекъуапэ къатыбэу зэтет унэу дэтхэм янахьыбэм ыпэкіэ зигугьу къэтшіыгъэ технологиер ащагъэфедэ.

- Краснодар краимрэ Адыгэ Республикэмрэ зэпэблагъэу мэпсэух ыкІи чанэу Іоф зэдашІэ нахь мышІэми, унэмэ арыт телефонхэмкІэ зэдэгущыІэнхэм осэ зэфэшъхьаф лъатын фаеу мэхъу. А гумэкІыгьор дэдгъэзыжьыгь. Унэхэм арыт телефонхэр зыгъэфедэхэрэм апае «Соседи» зыфиlорэ тарифнэ планыр къэтыугупшысыгъ. Краснодар краим ыкІи Адыгеим ащыпсэухэрэр зы такъикъым сомэрэ чапыч 20-кІэ зэфытеожьынхэ алъэкІыщт, — къыІуагъ Ирина Косаревам.

НэмыкІ тариф планэу «Любимый межгород», «Звонки в другие страны» зыфиlохэрэми джащ фэдэу Ирина Косаревар къатегущы агъ. Унэм ит телефоныр зыгъэфедэхэрэр анахьыбэу зытеохэрэм елъытыгьэу фэгъэкІотэныгъэу «Ростелекомым» иІэхэр къыІуагъэх.

«Ростелекомым» ифэlo-фашІэхэр кредит шІыкІэм тетэу цІыфхэм атын зэралъэкІыщтыр пресс-конференцием икІ эухым къыщаютагъ. Ащ шуагъэу пылъым Іофтхьабзэм къекІолІагьэхэр щагъэгъозагъэх.

гъонэжьыкъо Сэтэнай.

Ахъщэ уиІэмэ, зыбгъэпсэфын плъэкіыщт

Илъэсыкіэр къэблагъэ зыхъукіэ, куп зэхахьэхэр (корпоративхэр) кафехэм, ресторанхэм, шхэпіэ зэфэшъхьафхэм ащашіыхэ хабзэ. Шъхьадж ежь зызэригъэпсэфыщт шіыкіэр къыхехы. Іоф зэдэзышіэхэрэм, зэныбджэгъухэм е унэгъо кіоціым исхэм илъэсыкіэм икъихьагъу зэдыхагъэунэфыкіы.

ЩыІэкІэ-псэукІэр зыщыдэгъугъэ лъэхъанхэм хэбзэ ІофшІапІэхэм ащ фэдэ пчыхьэзэхахьэхэм апэјухьащт ахъщэр цІыфхэм къафатІупщыщтыгъ. Мы Іофыр мытэрэзэу Урысые Федерацием и Президентэу Владимир Путиным ылъытагъ. Къэралыгьор кризисым зыщыхэтым бюджет ахъщэр илъэсыкІэ куп зэхахьэхэм апэlубгъэхьанэу зэрэщымытыр конференцие горэм ащ къыщијуагъ. Ціыфым фызэшокіымэ, пэрыохъу зи фэхъурэп, мэфэкІыр хигъэунэфыкІын фит.

Мыгьэ тикъэралыгьо гумэкІыгьоу, зэхьокІыныгьэу щыхьухэрэм апкъ къикІыкІэ, Урысыем икъэлэшхохэми ащ фэдэ пчыхьэзэхахьэхэм япчъагъэ къащыкІичыгъ. Ресторан сатыум

пылъхэм джыдэдэм къиныгъохэр зэпачых. ЦІыфхэр нахь къызэращэлІэнхэмкІэ фэгъэкІотэныгъэ зэфэшъхьафхэр ахэм къаугупшысых. ГущыІэм пае, шъон пытэхэр зыдэпхьынхэ уфимытэу щытыгьэмэ, джы ащ дехеІпахш еденестымыє общью щыІэх. Ар псынкІагьоу щытэп, сыда пюмэ ресторан ыки кафе

сатыум ахъщэ хахъоу ышІырэм ипроцент 30-р шъон пытэхэм ящэн къыкіэкіо. Джащ фэдэу блэкІыгъэ илъэсым щыІэгъэхэ уасэхэм зэхъокІыныгъэшхо афамышlэу зэтыраlажэ.

ИлъэсыкІэ корпоративхэр Адыгеим зэрэщыкоощтхэр тшогъэшІэгьонэу ресторан ыкІи кафе зэфэшъхьафхэм ялІыкІохэм гущыІэгъу тафэхъугъ. Интернетым уихьэу уазыхаплъэкІэ, зызщыбгъэпсэфын плъэкІынэу тиреспубликэ цІыкІу итыр бэдэд. Ащыщэу къыхэпхыщтыр умышІэу, хэдэгъуае охъу. Рестораторхэм алъэкІ къамыгъанэу рекламэ дахэхэр ашІыгъэх, идехеІк уедог естинетоІхестеф иолъагъох.

Къалэм анахь щызэлъашІэхэрэ ресторан-хьакІэщ зэхэтхэу, кафехэу «Надежда», «Эдем», Резиденция комфорта «Фамили Фишинг», «Гранте Рас», нэмыкІхэми тафытеуагь.

ЗэкІэми къызэрэхагъэщыгъэмкіэ, ціыфэу къякіуаліэрэм ипчъагъэ хэпшІыкІэу къыщыкІагъ. Гъомылапхъэхэм ауасэ лъэшэу къыдэкІоягъ нахь мышІэми, икІыгъэ илъэсым зы нэбгырэм телъытагъэу alaxыщтыгьэ ахъщэм бэп хагьэхъуагъэр. Аупщэрыхьыщтыгъэхэми

къащагъэкІагъэп. ИлъэсыкІэр къихьанкІэ мэфэ заулэ иІэу зэхэсыщтхэм — зы нэбгырэм гурытымкІэ сомэ 1500 — 1800-рэ тефэ. ИлъэсыкІэ чэщым тіэкіу нахь лъапіэу къекіы, ар сомэ 2500-м нэсы.

ОрэдыІоу е музыкантэу къырагъэблагъэхэрэм аратырэ ахъщэм зэхъокІыныгъэу фэхъугъэми тыкІэупчІагъ. Нахьыбэм лэжьэпкІэ гъэнэфагъэ аратызэ ежь ямузыкантхэм пчыхьэ къэс Іоф щашІэ. КъыхэкІы орэдыІохэри къырагъэблагъэхэу, ахэм къараюрэ уасэр зэфэшъхьаф — фэгьэкІотэн тІэкІухэр зышІыхэрэр ахэтых, зифэІофашІэ нахь лъапІэхэми уаІокІэ.

ГущыІэгъу тызфэхъугъэхэм къызэраlуагъэмкІэ, куп зэхахьэхэм ямызакъоу, адрэ мэфэ къызэрыкІохэми цІыфэу къакІощтыгъэм япчъагъэ бэкІэ нахь макІэ хъугъэ. Ащ къегъэнафэ, къэралыгьом уасэу къыщекіокіыхэрэм зыкъызэраіэтыгьэр, щыІэкІэ-псэукІэр зэжъу зэрэхъугъэр, лэжьапкІэу цІыфым къыратырэр зэрэфимыкъужьырэр. Зэрэхъурэмкіэ, ахъщэ уиІэмэ илъэсыкІэ мэфэкІыр дэгъоу хэбгъэунэфыкІын, зыбгъэпсэфын плъэкІыщт.

ІЭШЪЫНЭ Сусан.

ПСАУНЫГЪ

Холестериныр езыгъэхырэ гъомылапхъэхэр

загъэунэфыгъэр тэрэзэу ушхэнымрэ физическэу

пкъышъолыр бгъэулэузэ пшІынымрэ («физическая активность» зыфаlорэр) псауныгъэр гъэпытэгъэным ылъапсэу зэрэщытыр. Мы лъэныкъомкІэ шышь мехеінг охшенаахем лъым изытет, холестеринэу ащ

БэшІагъэ хэлъыр зыфэдизым улъыплъэныр. ШІэныгъэлэжьхэм зэрагъэунэфыгъэу, гъомылэпхъэ зэфэшъхьафхэм холестериныр рагъэхын алъэкІы, ащ къыкІэльыкоу гу-лъынтфэ узхэр цыфым иІэнхэм ищынагъуи нахь макІэ мэхъу.

Лъым хэлъ холестериныр езыгъэхырэ гъомылапхъэхэр шІэныгъэлэжьхэм агъэунэфыным епхыгъэ ушэтынхэм ауж

ахэм язэфэхьысыжьхэм къыхагъэщыгъэ гъомылапхъэхэм шъуашыдгъэгъозэн.

1. Оливкэ дагъэр. ЗэлъашІэрэ «Средиземноморскэ диетэм» мыр щыщ ыкlи ащ хэлъ антиоксидантхэм пкъышъолыр холестериным щаухъумэ.

2. Дэшхор. ШІэныгьэлэжьхэм къызэрэхагъэщырэмкІэ, гумрэ лъынтфэхэмрэ лъэшэу ящыкіэгъэ кислотэхэр («жирные кислоты» зыфаlохэрэр) мыщ хэлъых. Ушэтынэу шІэныгьэлэжьхэм ашыпъэхэм ащыщ къыпъэлъэгъуагъ дэшхом холестерин «дэгъоу» лъым хэлъым хигъахъоу, холестерин «дэир» пкъышъолым къыхищэу зэрэщытыр. Холестерин «дэир» нахь макІэ ешІы миндальми. Мыщ дэжьым шІэныгьэлэжьхэм къыхагьэщы мыхэр къабзэхэу, шъоущыгъуи щыгъуи атемылъэу пшхынхэ зэрэфаер.

3. Пцэжьыер. Мыр пкъышъолым ыгъотын фае гум кІуачІэ къыретышъ, «жирнэ кислотэхэу омега-3» зыфаюу лъыдэкІуаер къезыгъэхырэр ыкІи тромбхэм ащызыухъумэхэрэр хэлъхэшъ.

4. Зэнтхъ піастэр (овсянкэр). Мыщ хэлъых ткІурэ лъэнтхъойхэу (волокнэхэу) холестерин «дэир» нахь макіэ зышіыхэрэр.

5. Хэтэрыкіхэр, пхъэшъхьэмышъхьэхэр, джэнч лъэпкъ зэфэшъхьафхэр. Мы гъомылапхъэхэр икъу фэдизэу пкъышъолым ІэкІахьэхэмэ, холестеринэу лъым хэлъыр зыпкъ ибгъэтыныр нахь ІэшІэх мэхъу, ащ къыхэкІэу, гу-лъынтфэ узхэм нахь уащаухъумэ.

(Тикорр.).

Анахь унэгъо зэкІужьыр къыхахыгъ

Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым иактовэ зал мы мафэхэм къэлэ зэнэкъокъоу Мыекъуапэ ианахь унэгъо ныбжьыкІэ зэкІужьыр къыхэхыгъэным фэгъэхьыгъэм иаужырэ уцугьо щыкІуагь. Унэгьо ныбжьык Іипл Іэу Іофтхьабзэм къекІолІагъэхэм зэгурыІоныгъэ дахэу яІэр къагъэлъэгъуагъ.

Муниципальнэ гъэпсыкІэ зиІэ «Къалэу Мыекъуапэ» иадминистрацие ипащэу Александр Наролиным ыцІэкІэ ныбжьыкІэ ІофхэмкІэ къэлэ администрацием ипащэу Ирина Сергеевам Іофтхьабзэм къекІолІагъэхэм шІуфэс къарихыгъ.

– Непэ анахь унэгъо зэкіужьэу тикъалэ дэсхэр къекіолlагъэх, — elo Ирина Сергеевам. — Анахь дэгьоу зыкъэзыгъэлъагъоу, текІоныгъэ къыдэзыхырэм емылъытыгъэу, зэкІэми шъуакъыхэщыгъах. Шъо шъуиунагъохэр зэрэпытэхэм, зэгуры оныгъэ шъуазыфагу зэрилъым фэдэу тикъалэ щыпсэурэ унэгьо пстэури щытынэу тыфай.

Анахь дэгьоу зыкъэзыгьэльэгьогьэ унагьохэр ары финалым нэсыгъэхэр. Ахэр Алексей ыкІи Анна Морозовхэр,

Оксузян Рафаэльрэ Виолеттэрэ, Владимир ыкІи Юлия Коленкэхэр, Евгений ыкІи Марина Авдиенкэхэр.

Анахь унэгъо зэкІужьыцІэр къалэжьыным пае Іофтхьабзэм къекІолІэгъэ ныбжьыкІэхэр яшъыпкъэу зэнэкъокъугъэх. ГущыІэм пае, «Визитка» зы-

фиlорэ уцугъом къыдыхэлъытагъэу ныбжьыкІэхэр нэІуасэ зэрэзэфэхъугьэхэр, къызэрэзэрэщагьэхэр, ясабыйхэм, яунагьо фэгъэхьыгъэ къэбар цІыкІухэр къаІотагьэх, къагьэльэгьуагьэх. Джащ фэдэу унэгьо кодексыр, лъэпкъ шэн-хабзэхэр зэрашІэхэрэр аушэтыгъ, унагъом фэгъэхьыгъэ нэмык упч эхэм яджэуапхэр къаратыжьыгъэх. Нэужым ишъхьэгъусэ зыфэдэр ешІэмэ, емышІэмэ, къэзыгъэльэгьогьэ уцугьо зэхащагь. Зэшъхьэгъусэ ныбжык Іэхэм акІыб зэфэгьэзагьэу упчІэхэм яджэуап къыратыжьыгъ, къэ-Іогьэн фае зэкІэми пІоми хъунэу джэуап тэрэзхэр къызэpalyarъэр. Ащ къеушыхьаты

зэгурыІоныгъэу ахэм азыфагу илъыр.

Жюрим зэфэхьысыжэу ышІыгъэхэмкІэ анахь унэгъо зэкІужьыцІэр зыфагъэшъошагъэр Авдиенкэ Евгенийрэ Маринэрэ. НыбжьыкІэ ІофхэмкІэ къэлэ администрацием ипащэу Ирина Сергеевар текІоныгъэ къыдэзыхыгъэхэм къафэгушІуагъ, унэгъо кІыхьэ хъунхэу, ясабыйхэм адэтхъэжьынхэу къафэлъэІуагъ. ТекІоныгъэ къызэрэдахыгъэр къэзыушыхьатырэ лентэр къафигъэшъошагъ, шlyхьафтынхэр къаритыгъэх. Іофтхьабзэм хэлэжьэгъэ нэмык! унэгъо ныбжьык Іэхэри агъэшІуагъэх.

ПІАТІЫКЪО Анет.

Дэгъухэр къэгъэнэфэгъэнхэм фежьагьэх

Илъэс къэс зэрэ Урысыеу щызэхащэ «Шокі зимыіэ пенсие страхованиемкІэ анахь страхователь дэгъу» зыфиІорэ зэнэкъокъур. 2015-рэ илъэсымкІэ анахь страхователь дэгъухэр къыхэхыгъэнхэм епхыгъэ Іофшіэныр Пенсиехэмкіэ фондым и Къутамэу Адыгэ Республикэм щыІэм щылъагъэкІуатэ.

Мы зэнэкъокъум игухэлъ шъхьајэр ипјалъэм ехъулјэу ыкІи икъу фэдизэу страховой тынхэр ПенсиехэмкІэ фондым ибюджет хэгъэхьэгъэнхэр бизнесым исоциальнэ пшъэрылъ шъхьајэу зэрэщытыр ціыфхэм ег идижд медехитиск неІшфоІ агу къэгъэкІыжьыгъэныр ары. ЦІыфхэм лэжьапІэ языгьэгьотыхэрэм яІофышІэхэм апае страховой тынхэр зэратыхэрэм джырэ пенсионерхэм зэпыу фэмыхъоу пенсиехэр ятыгъэнхэмкІэ ишІуагъэ къызэрэкІорэм имызакъоу, яІофышІэхэм аныбжь къызыскІэ пенсиеу къаратыщтыр зыфэдизыщтымкІэ мэхьанэшхо иІ.

ПенсиехэмкІэ фондым и Къутамэу Адыгэ Республикэм щыІэм щызэхащэгъэ конкурс комиссиер ахэплъэ анахь пшъэдэкІыжьныгъэ зыхэльэу республикэм ціыфхэм Іофшіэн щязыгъэгъотыхэу ипалъэм ехъулІэу ыкІи икъу фэдизэу страховой тынхэр ПенсиехэмкІэ фондым лъызыгъэІэсыхэрэм, хэукъоныгъэ ямыІэу, ипІалъэм ехъулІэхэу отчетхэр зытыхэрэм якандидатурэхэм. Ащ имызакъоу, пенсиехэм яхьылІэгъэ хэбзэгъэуцугъэхэр зэраукъуаестепниски мехь Ішеф мехест тхьаусыхэхэр яІофышІэхэм атыгъэу щыты хъущтэп.

Зэнэкъокъум текІоныгъэ къыщыдэзыхыгъэхэр купиплІэу гощыгъэщтых: нэбгырэ 500-м ехъу зыгъэлажьэхэрэр, нэбгыри 100-м къыщыублагъэу 500-м нэсырэмэ ІофшІэн язытыгъэхэр, нэбгыри 100-м нэс зыlутхэр ыкІи шъхьэзэкъо предпринимательхэу цІыфхэм ІофшІэн язытыгъэхэр.

«2015-рэ илъэсымкІэ анахь страхователь дэгъу» зыфиlорэ зэнэкъокъум икlэуххэр 2016-рэ илъэсым ижъоныгъокІэ мазэ, ціыфхэр страховать зышіыгьэхэм 2015-рэ илъэсым телъытэгъэ отчетхэр затыхэрэ пlaлъэр зикіыкіэ, зэфахьысыжьыщтых.

Шъугу къэтэгъэк і ыжьы: 2014-рэ илъэсым телъытэгъэ зэнэкъокъум ик/эуххэм ялъытыгъэу, 2015-рэ илъэсым Адыгеим ибизнес-сообществэ илыкІо нэбгырэ 15-мэ «Анахь страхователь дэгъу» зыфиlорэ щытхъуцІэр къафаусыгъагъ. ЗэкІэ ахэм ПенсиехэмкІэ фондым и Правление итхьаматэу А. В. Дроздовымрэ ПенсиехэмкІэ фондым и Къутамэу Адыгэ Республикэм щыІэм ипащэу А.Хь. Къулэмрэ зыкІэтхэжьыгъэхэ дипломхэр аратыгъагъэх.

> Пенсиехэмкіэ фондым и Къутамэу Адыгэ Республикэм щы Іэм ипресс-къулыкъу

ЗЕКІОНЫР

Заповедникхэм яшІуагьэ къэкІощт

Урысые Федерацием чіыопсым икъзухъумэнкіз и Министерствэ тизаповедникхэмрэ льэпкъ паркхэмрэ илъэс къэс нэбгырэ миллиони 8 фэдиз къакіохэу къыіуагъ.

Урысыем заповедники 103-рэ, лъэпкъ паркхэмрэ нахьышІоу ьэкІорэ илъэс благьэхэм ахэм джыри ахагъэхъощт. Министрэу Сергей Донскоим къызэриІорэмкіэ, псэушъхьэ лъэпкъэу макІэу къэнагъэхэм япчъагъэ къызэраІэтыщтым фэгьэхьыгьэу проект заулэ агъэхьазырыгъ, ахэм ягъэцэкІэн 2016-рэ илъэсым ыуж ихьащтых.

Мы лъэхъаным туристическэ хъызмэтым къиныгъохэр зэпечых. ІэкІыб хэгьэгухэм зигъэпсэфыгъо уахътэ ащызыгъакІощтыгъэхэр хэгъэгу кІоцІ туризмэм нахьыбэу хэщэгъэнхэу Ростуризмэм пшъэрылъ къегъэуцу. Ащ ипэгъокІзу УФ-м чІыопсым икъэухъумэнкІэ и Министерствэ къэралыгьо политикэмрэ тыкъэзыуцухьэрэ дунаир гъэзекІогъэнымрэкІэ и Департамент итхьаматэу Дмитрий Беланович заповедникхэмрэ

лъэпкъ паркхэу 47-рэ иlэх. агъэфедэхэмэ, хэгъэгу кloцl туризмэм нахь зиушъомбгъу нэу зэрилъытэрэр къыІуагъ.

Ащ фэдэ чІыпІэ къабзэхэр

сэхэр ІэкІыб къэралыгъохэм къарыкІырэ цІыфхэр арых. Ильэс кьэс ахэм кьахэхьо, нахьыби къэкІонхэм фэхьазырых. Къызэтезгьэуцохэрэр тизаповедникхэми, лъэпкъ паркхэми яинфраструктурэ зэрэзэтемыгъэпсыхьагъэр ары. Зыгъэпсэфыпіэхэр, шхапіэхэр, къэуцупІэхэр ащымакІэх. ХьакІэхэри, тэ тигъэпсэфакІохэу хэгъэгум итымыгъэкіы тшіойгъохэри заповедникхэм нахьыбэу къящэлІэгъэнхэм пае псэушъхьэхэр къызэрэзэтырагъэнэщтхэми егугъухэзэ Іоф дашІэн

къакіухьанхэр анахьэу зикіа-

Къэралыгьом къыгъэгъунэрэ чіыпіэхэм ащыщэу Шъачэ лъэпкъ паркымрэ Кавказскэ биосфернэ заповедникымрэ тикъэралыгъо нахь гъэшІэгьонхэу щалъытэхэрэм ащыщых. ЦІыфыбэмэ мыхэм защаплъыхьан алъэкІыщт.

БэмышІэу къалэу Шъачэ биосфернэ заповедник 60-мэ япащэхэр зыхэлэжьэгьэ зэlукlэ щызэхащэгъагъ. Хэгъэгу кІоцІ туризмэм зегъэушъомбгъугъэнымкІэ заповедникхэм яшІуагьэ къызэрагъэкІон алъэкІыщтым ахэр тегущы агъэх.

ШЪАУКЪО Аслъангуащ.

НыбжьыкІэхэр коррупцием пэшІуекІох

ХэбзэухъумэкІо къулыкъухэм ягъусэхэу Адыгеим иныбжьыкіэхэр обществэм ахъщэ къолъхьэ тын-іыхынэу щызекіорэм пэшlуекlox.

Мы лъэныкъом Іофыгъоу къыпыкІыхэрэр ыкІи коррупцием епхыгьэ бзэджэшІагьэхэр кьэмыгьэхьугьэнхэм афэгьэхьыгьэу юридическэ факультетхэм ястудентхэм, полицейскэ классхэм ащеджэхэрэм пэшІорыгьэшьэу Къэралыгьо автоинспекцием икъулыкъушІэхэм къафаІотагъэу щытыгъ. ШІэныгъакІэхэр зэрагъэгъотхи, студентхэр полицейскэхэм ягъусэхэу гъогум техьагъэх. Ахъщэ къолъхьэ тын-Іыхыным пэшІуекІогъэнымкІэ цІыфхэм ашІэн фаем щагъэгъозагъэх.

«Ахъщэ шІухьафтынхэр» аlахынхэу къазыраlокіэ, ашіэнэу щытыр ыкІи зытеонхэ альэкІыщт «цыхьэшІэгъу телефоным» иномер зэрытхэгьэхэ тхьапэхэр ныбжьык эхэр инспекторхэм ягъусэхэу водительхэм афагощыгъэх.

Фестивалым бэшІагъэ зызыфагъэхьазырыщтыгъэр, хьакІэхэр бэу къырагъэблэгъэгъагъэх. ЗэхэщакІохэм ягухэлъ къадэхъугъ. Къалэхэу Москва, Санкт-Петербург, нэмыкІхэми туризмэм июфышІэхэри, туристхэри къарыкІыгъагъэх. Ахэм анахь къахэгъэщыгъэн фаер Адыгеим къыпэблэгъэ крайхэр, хэкухэр ыкІи къалэхэр кІымэфэ мэфэкІым къызэрэкІогъагъэхэр ары. Зэгъунэгъу шъолъырхэр зэде!эжьхэзэ туризмэр агъэпсынэу рагъажьэмэ, ар нахь гъэшІэгъон зэрэхъущтым ыкІи нахь зызэриушъомбгъущтым зытегущыІэхэрэр илъэс заулэ хъугъэ.

Лэгьо-Накъэ щызэхащэгьэгьэ этнофестивалыр мы ІофымкІэ егьэжьапІэу плъытэмэ хъущт. АпэрэмкІэ, ар Адыгеимрэ Краснодар краимрэ ягъунапкъэ щыкІуагъ. ЯтІонэрэмкІэ, нахь игъэкІотыгъэу цІыф жъугъэхэм къарагъэльэгъугъэр бэшІагъэу зэхахьэщтыгъэхэ ыкІи зэпэблагъэ хъугъэхэ адыгэхэмрэ къэзэкъхэмрэ ялъэпкъ зэхэтыкІэхэмрэ якультурэрэ.

Урысыем и Къыблэ шъолъыр хэхьэрэ субъектхэм ялыкlохэр фестивалым къызэрэхэлэжьагьэхэм ар къыгъэбаигъ. Тэ тицыфхэм къагъэлъэгъуагъэхэм, зэрэзэнэкъокъугъэхэм, шхыныгъоу апагъохыгъэхэм ащыщхэу ежьхэми агу рихьыгъэр бэ.

Мэфэкіыр зэхэзыщагъэхэм аlорэр шъыпкъэ — ціыфхэм загъэпсэфынэу ары фестивальхэм зыкіакіохэрэр. Ар зыщызэхащэрэ чіыпіэм мэхьанэшхо

Кымэфэ къушъхьэхэм ямэфэкі тхъэгъуагъэ

КІымэфэ зыгъэпсэфыгъо лъэхъаным икъызэlухынрэ этнофестивалым изэхэщэнрэ зэгъусэхэу къушъхьэ тешъоу Лэгъо-Накъэ мэфитlум зэлъыпытэу щыкlуагъэх. Ар мэфэкl шъыпкъэ хъугъэ, нэбгыришъэ пчъагъэ къекloлlагъ.

ратырэп. Алъэгъурэр агу рихьэу, лъэпкъ нэшанэхэр ашlогъэшlэгъонхэу, зэнэкъокъухэм, джэгукlэ зэфэшъхьафхэм ахэлажьэхэу, дэгъоу загъэпсэфымэ, фестивалыр агу къинэжыщт, нэужырэ зэхэщэгъуми къыфагъэзэжьынэу фэештых.

Фестивалым изэхэщэн Іоф

хэмрэ идэхагьэрэ шъолъыритюу зэпэблагьэхэм зэдыряй, арышь, ащ бысымитуи иl. Тызэготэу проектыкіэхэр дгъэуцухэзэ гъашіэм щыпхырытщыхэмэ, нахь ціыфыбэ къедгъэблэгъэн тлъэкіыщт, бгъуитумкіи ар тифелэшт.

Фестивалым ижъырэ къашъохэр ціыфхэм къащарагъэлъэ-

дэзышІэгъэхэ обществэхэу «Ярмарка отдыха», «Хаджохская турбаза «Горная», Адыгэ Республикэм туризмэмрэ зыгъэпсэфыпІэхэмрэкІэ и Комитет, Краснодар краим туризмэмрэ зыгъэпсэфыпІэхэмрэкІэ и Министерствэ, Урыс географическэ обществэм икъутамэу Адыгеим щыІэр, Апшеронскэ ыкІи Мыекъопэ районхэм япащэхэр къадэхъугъэмкІэ рэзагъэх.

Къушъхьэхэм кlымэфэ мэфитlур ащызыгъэкlуагъэхэм ащыщэу ыкlи фестивалыр зыгъэхьазырыгъэхэм ахэтэу Ольга Ивановам мырэущтэу къыlуагъ:

— Лэгьо-Накъэ икъушъхьэтх-

гъугъэх, къэзэкъ орэдхэм щядэІугьэх. Мы льэпкъитІур Кавказ заом ыпэкІэ къыщегъэжьагъэу зэрэзэхахьэщтыгъэхэр, благъэ зэрэзэфэхъущтыгъэхэр зэхэзыхыгъэ туристхэм агъэшІэгъуагъ. Ащ нэмыкІэу, къэзэкъхэм адыгэ цыер зэраштагъэр, адыгэ сэшхор зэрагъэфедэщтыгъэр къафаІотагъэх ыкІи къафагъэлъэгъуагъэх. Адыгэ къэшъокІо купхэм сэшхом мэшІуачэр къыхырагъэхызэ пчэгум къыщышъуагъэхэмэ, къэзэкъхэм фэкъулайхэу ар ІэкІэ агъэджэгущтыгъ.

Фаехэр къушъхьэтхым lажэхэмкlэ, лыжэхэмкlэ къечъэхыгъэх. Ныбжьыкlэхэр ос lauкІэ ешІагъэх, нэужым къушъхьэм къыщаугъоигъэ Іэзэгъу уцхэм ахашІыкІыгъэ щай ІэшІум шъоу зэфэшъхьафхэр игъусэу ешъуагъэх.

Ос зэрэтельым емыльытыгьу, тыгьэр къызытезыгьэпсагьэхэри щы!эх. Кіымэфэтыгьэнэбзыйхэм къапык!ырэфабэм нахь къарыу и!эу ык!и кіышъом нахь хэтіысхьэу а!о. Ащ ыуж хьамамэм занк!эу кіуагьэх. «Мастер русского пара-2015» зыфи!орэ ц!э гьэш!уагьэр къызфагьэшъошэгьэ Станислав Паниным (Москва къик!ыгь) псы пахъэр зэрэбгьэфедэщтыр ык!и ш!уагъэу пылъхэр ц!ыфхэм къафи!отагьэх.

Ахэм язакъоп, хьакіэхэм, фаехэмэ, ос кіыіум адыгэ къэшъуакіэ щызэрагъэшіэнышъ, къэшъонхэ алъэкіыщтыгъ. Адыгэ пхъэкіычхэр зэрашіыхэрэр ыкіи зыхашіыкіыхэрэр туристхэм алъэгъугъ. Ставрополь къикіыгъэ ціыф іэпэіасэхэм апчыр агъэплъызэ псэушъхьэ сурэт ціыкіухэр зэрашіыхэрэр къарагъэлъэгъугъ. Рафтингыр зикіэсэ

спортсменхэри Ставрополь къикІыгъагъэх.

Ставрополь итуристическа агентства идиректорау Татьяна Бовкун къызаријуагъэмкіа, ахар илъэс къэс Адыгеим рафтингымкіа щызахащара занакъокъухам ахалажьах. Ежь ышъхьакіа уцугъо 245-ра Шъхьагуаща зыкъырыригъэхьыхыгъ.

Туризмэр лъызыгъэкІотэрэ цІыфхэу Лэгъо-Накъэ щыІагъэхэм узэкъотэу Іофым упылъмэ, ар зэрэлъыбгъэкІотэн плъэкІыщтыр янэрылъэгъугъ. ТапэкІэ Адыгеими Краснодар краими ячІыпІэ гъэшІэгъонхэр агъэфедэхэзэ Іоф зэдашІэнэу тыраубытагъ.

шьаукьо Асльангуащ.

Тхьамафэм ихъугъэ-шlагъэхэр

Адыгэ Республикэм хэгъэгу кloцl loфхэмкlэ и Министерствэ къызэритырэмкlэ, тыгъэгъазэм и 5-м къыщегъэжьагъэу и 10-м нэс республикэм бзэджэшlэгъэ 48-рэ щызэрахьагъ.

Ахэр: укlыгъэ loфэу 1, машинэр рафыжьагъэу 3, тыгъуагъэхэу 24-рэ, гъэпцlагъэ зыхэлъ бзэджэшlэгъи 6, цlыфым ыпкъынэ-лынэ шъобж хьылъэхэр тыращагъэхэу 1, нэмыкlхэри. Экономикэм ылъэныкъокlэ хэбзэгъэуцугъэр гъогогъуи 9-рэ аукъуагъэу хэбзэухъумэкlо къулыкъухэм къыхагъэщыгъ. Бзэджэшlагъэ зезыхьэгъэ нэбгырэ 31-рэ агъэунэфыгъ, зэхафын алъэкlыгъэр процент 65-м кlэхьэ.

БлэкІыгъэ тхьамафэм Адыгеим игьогухэм хъугъэ-шІэгъи 6 къатехъу-хьагъ. Ахэм зы нэбгырэ ахэкІодагъ, нэбгыри 8-мэ шъобжхэр атещагъэхэ хъугъэ. Ешъуагъэу рулым кІэрыс-хэу водитель 39-рэ къаубытыгъ, гъогурыкІоным ишапхъэхэр гъогогъу 2952-рэ аукъуагъэу къыхагъэщыгъ.

Наркотикхэр къыпкъырахыгъэх

АР-м хэгъэгу кіоці Іофхэмкіэ и Министерствэ иуголовнэ розыск икъулыкъушіэхэм Таджикистан къикіыгъэ хъулъфыгъэм ылъэныкъокіэ оперативнэ Іофтхьабзэхэр зэхащагъэх.

Полицейскэхэм къэбарэу къаlэкlэхьагъэмкlэ, мыщ наркотикхэр хэбзэнчъэу ыгъэзекlощтыгъэх. Полицейскэхэм зэхащэгъэ хэушъхьафыкlыгъэ операцием ишlуагъэкlэ, бзэджашlэр Теуцожь районым къыщаубытыгъ. Ащ героин грамм 12 къыпкъырахыгъ. Зыщыпсэурэ унэр нэужым къызалъыхъум, ащи зэкlоцыщытыргъ пакет 300 фэдиз къырагъотагъ. Хэбзэухъумакlохэм уголовнэ lоф къызэlуахыгъ. Бзэджашlэхэр охътэ гъэнэфагъэм зыщаlыгъхэрэ чlыпlэм хъулъ-

фыгъэр дагъэтІысхьагъ. Джырэ уахътэм полицейскэхэм следственнэ ыкІи оперативнэ Іофтхьабзэхэр рагъэкІокІых.

БзэджашІэр къаубытыгъ

Краснодар краим ит мэкъумэщ предприятие горэм ипащэ УФ-м хэгъэгу кloцl loфхэмкlэ и Министерствэ имежмуниципальнэ отделэу «Кощхьабл» зыфиlорэм идежурнэ часть бэмышlэу зыкъыфигъэзагъ. Ащ къызэриlотагъэмкlэ, амыгъэунэфыгъэ бзэджашlэм фирмэм ыугъоигъэ коц тонн 45-м ехъу шlуитыгъугъ.

ХэбзэухъумэкІо къулыкъухэм зэхащэгъэ уплъэкІунхэм къызэрагъэлъэгъуагъэмкІэ, предприятием къыхьыжьы-

гьэ лэжьыгьэр элеваторым ращэлІэным пае хьылъэзещэ машинэ зиІэ хъулъфыгъэм зэзэгъыныгъэ дашІыгъ. Коцыр автомобилым ратэкъуагъ, ау ар зыдащэн фэе чІыпІэм водителыр нэсыгьэп. Гъэпціагьэ зыхэль бзэджэшіагьэ зэрэзэрахьагъэм къыхэкlыкlэ, полицейскэхэм уголовнэ Іоф къызэІуахыгъ. ХэбзэухъумакІохэм оперативнэ-следственнэ Іофтхьабзэу зэхащагъэхэм яшІуагъэкІэ, мы бзэджэшІагъэр зезыхьагъэр агъэунэфын алъэкІыгъ. Ар Шэуджэн районым щыщ, илъэс 33-рэ ыныбжь. Мыщ бзэджэшІагъэм зэрифэшъуашэу зыфигъэхьазырыгъ, къамышІэным пае автомобилым нэмыкІ къэралыгъо регистрационнэ номерхэр пилъхьагъэх, мэкъумэщ предприятием ипащэ зэзэгъыныгъэм дыкlатхэ зэхъум, водительскэ удостоверение нэпці ригьэльэгьугь. Арэу щытми, полицейскэхэм бзэджашІэр агъэунэфын алъэкІыгъ. Мы уахътэм зэхэфынхэр

> AP-м хэгъэгу кюці юфхэмкіэ и Министерствэ ипресс-къулыкъу.

Хэгъэгум и ЛІыхъужъхэм я Мафэ бэмыш эү зэрэ Урысыеу щыхагъэунэфыкІыгъ. ШІукІэ, дахэкІэ тыгу къэдгъэкІыжьыгьэх СССР-м ыкІи Урысыем я ЛІыхьужьхэр, Щытхьум иорден истепениш зи-Іэхэу ЛІыхьужьхэм афагъадэхэрэр.

Ахэм аціэ-алъэкъуаціэхэр тарихъым къыхэнэщтых. ТиныбжьыкІэхэр къэралыгъом ипат- Бригадирыгъэр ТІэшъу Тыщыкъу, риотхэу піугьэнхэмкіэ ахэр щысэтехыпІэх.

Непэ нэІуасэ шъузфэтшІыщтэу Адыгэкъалэ щыпсэурэ Лахъщыкъуае икіэлэ піугъэу Бэгъ Инвер ахэм ащыщ. ІофшІэнымкІэ Щытхъум иорденэу яшэнэрэ. ятІонэрэ степеньхэр зиІэхэр къыратыгьэхэу, апэрэ степень зиІэри къылэжьыным факІозэ, тикъэралыгъошхощтыгъэу СССР-р зэбгырагъэзы-

БэмышІэу Бэгь Инвер дэжь тыщыІагь, нэІуасэ зыфэтшІыгь, ищыІэныгъэ гъогу зыщыдгъэ-

1935-рэ илъэсым мэкъумэщышІэ унагьо Инвер къихъухьагь. Нэмыц техакІохэр Адыгеим зырафыжьхэм ыуж Лахъ-

ЛІыхъужъэу лэжьагъэ щыкъое еджапІэр зэтырагъэ- Ильичам» зы трактори, ком- гьагьэхэр сэгьэльапІэх. Мары Ахэм къакІэхьогьэ пхьорэльф

псыхьажьи, ІофшІэныр зырегъэжьэжьым, апэрэ классым чІэхьагь. Яблэнэрэ классыр къызеухым, еджапІэм къычІэкІыжьи колхозым ІофшІэныр щыригьэ-

- СицІыкІугъом колхозым щылажьэхэрэм сяхъуапсэщтыгь, къытфејуатэ Бэгъ Инвер. Сыфаещтыгъ нахь шІэхэу нахыжъхэм сахэтэу Іоф сшІэнэу. ЕтІани а лъэхъаныр тхьамыкІагьоу щытыгь. Лахъщыкъуае фэдэ зэошхохэр щырекіокіыгьэу адыгэ къуаджэ щыІэп. Зэоуж илъэсхэр къиныгъэх. Чылэр лъэшэу зэрапхъогъагъ. Мэкъумэщыр зыпкъ изыгъэуцожьхэрэм зэрэтфэлъэкІзу таде-Іэщтыгъ.

ШІэхэу кІэлэ чаныр прицепщикэу трактор бригадэм агъакіо. Нэужым тракторист сэнэхьатыр зэригьэгьотынэу станицэу Некрасовскаям дэт училищым илъэсрэ къыщеджэшъ, къегъэзэжьы. Зы мафи тыримыгъашІэу бригадэм Іофшіэныр щырегъэжьэжьы. трактористзу зыдэлажьэщтыгьэр Хьэкомэ Хьамзэт.

Джащ къыщегъэжьагъэу (1959рэ илъэс) чэщи мафи имыІэу Бэгъ Инвер икІэлэгъум сэнэхьатэу къыхихыгъэм ыгурэ ыпсэрэ етыгьэу рылэжьагь, сыд фэдэрэ Іофшіэн зыфагъази пшъэрылъэу къыфашІыхэрэр щытхъу хэлъэу ыгъэцакІэзэ къыхьыгъ.

 Сэ лІэшІэгъуныкъо фэдизрэ чІыгулэжь къызэрыкІоу Іоф зысэшІэм, зы мафи къысэкІугъэп механизатор сэнэхьатыр къызэрэхэсхыгъэм сырыкІэгьожьэу, — ипсальэ льегьэкІуатэ Инвер. — Ащ насыпи, гушІуагъуи къысфихьыгъ. А уахътэм къыкІоцІ, тикъуаджи къагъэкощи Адыгэкъалэ тыкъызагъэкІожьым тызщылэжьэгьэ совхозэу «Путь байни къыІэкІэхьагьэп Іоф рысымышІагьэу. Ахэр сэ сшъхьэкІэ сиехэм фэдэхэу сафэсакъыщтыгъ.

— Адыгэкъалэ тыкъэкІожьи совхозым Іоф щысшІэнэу зесэгъажьэр ары натрыфымрэ тыгьэгьазэмрэ ягьэбэгьон фэгьэзэгъэ звенэм пащэ сызыфашІыгъагъэр, — икъэІотэнхэм къапегъащэ Инвер. — СицІыкІугьом къыщегьэжьагьэу сишэн къысаІорэр, сызфагъазэрэр, къызэрэсщыгугъыхэрэр зэрэслъэкІэу згъэцакІэу. Натрыф гектар 200 — 250-рэ, джащ фэдиз тыгъэгъазэу згъэбагъощтыгъ. А лъэхъаным непэрэ техникэу инвесторхэм аlэкlэлъым фэдэ, гербицидхэр щыІагьэхэп. Арэущтэу зэрэщытзэ, тилэжьыгьэ хьасэхэр зылъэгъурэм ыгъэшІагьоу дгъэкъабзэщтыгьэх, дгьэбагьощтыгьэх. Натрыфым гектар телъытэу центнер 70-рэ, тыгъэгъазэм — центнер 24-рэ къитхыжьыщтыгъ. Сщыгъупшэжьырэп партием и Краснодар крайком иапэрэ секретарыгъэу Сергей Медуновым ыдэжь сычІэхьагъэу къысиІогъагъэр: «Псыфабэм сыкlозэ а уинатрыф хьасэу слъэгъугъагъэм центнер 70-м нахьыбэ къытынэу щытыгъ».

— Аш фэдэ лІышхом дэжь сыдым учІигъэхьагъа? — сшІогъэшІэгъонэу сеупчІы.

— КПСС-м ия 26-рэ зэфэс идепутатэу сызыхадзым, делегатхэр ыдэжь ригъэблагъэхэу, къадэгущыІэу щытыгъэти, чэзыур къэси сэри саригъэщэгъагъ. Партием ихэку комитет иапэрэ секретарыгъэу Бэрзэдж Нухьи бэрэ тисовхоз къакІощтыгъ. Мары яплъ, мы сурэтхэр Бэрзэдж Нухьи, хэку комитетым исекретарыщтыгъэу Кушъу Асиети, ятэхэм алъэхэс. Мариет хьанэмыкІхэми сахэтэу ттырахы- лъэкъое ныс, дапіэм щэлажьэ.

Жэнэ Къырымызи итхылъ къытетхи къыситыгъагъ. Ари а зэфэсым иделегатыгь. Тызхэтыгьэ краим игъэзетхэми тихьасэхэм язытет, тиІофшІакІэ афэгъэхьыгьэ тхыгъэшхохэр къарагъахьэщтыгъэх.

Джащ фэдэу пропашнэ-техническэ культурэхэр зэрагъэбагьохэрэм, лэжьыгьэшхо къызэрахьыжьырэм афэшІ механизированнэ звенэм ипащэу Бэгъ Инвер 1975-рэ илъэсым Щытхъум иорденэу ящэнэрэ степень зиІэр къыратыгъагъ. 1976-рэ илъэсым натрыфым игектар пэпчъ центнер 75-рэ, тыгъэгъазэм — центнер 25-рэ къызэрырахыжышгьэм фэшІ ятІонэрэ степень зиІэри къыкІэлъыкІуагъ. Къэнэжьыгъагъэр апэрэ степень зиІэр къэхьыжьыгъэныр, ЛІыхъужъхэм афагъадэ хъуныр арыгъэ. Ау зэманыр зэблэхъугъэ хъуи, Іофхэр зэщыкъуагъэх. Ахэм анэмык! бгъэхалъхьэхэри — «За доблестный, добросовестный труд», «Ветеран труда» зыфиlохэрэр — къыфагьэшъошагьэх. Бэгъ Инвер Адыгэкъалэ ицІыф гъэшІуагъ.

Тызхэт илъэсым ибэдзэогъу мазэ Бэгъ Инвер ыныбжь илъэс 80 хъугъэ. Губгъом илІыхъужъ унэгъо дахэ ышІэнэуи инасып къыхьыгъ. Ишъхьэгъусэу Розэрэ (Тэхъутэмыкъое Мызэгъмэ япхъу) ежьыррэ зэгурыІохэу, зэдэіужьхэу зэдэпсэух, лъфыгъитфэу зэдагъотыгъэхэри дахэу зэдапlугьэх, рагьэджагьэх. Ибрахьимэ Краснодар щэпсэу, хьисапымкіэ кіэлэегъадж. Гощнури Адыгэкъалэ ублэпІэ классхэр щырегъаджэх. Нуриет Адыгэкъалэ щэпсэу, унэгъо хъызмэтышІ, Аслъан шофер, янэ17 яІ.

Совхозым идиректорыгъэхэм къырајуаліэрэр

Пчыхьаліыкъо Байзэт, совхозэу «Путь Ильичам» 1974 1981-рэ илъэсхэм идиректорыгъ: Бэгъ Инвер фэдэ лэжьэкюшхо къэгъотыгъуаеу щытыгъ. Ящэнэрэ отделением инатрыфлэжь звенэ ипэщагь. Лэжьыгьэхэр ыгьэбагьощтыгь. Чэщи мафи и агъэп, еп южьынэу щытыгьэп, иунагьо фэлажьэрэм фэдэу Іоф ышІэщтыгь. Фэдэ механизатор шынкІ сапэ къифагъэп. Джэнэ фыжьыбзэр щыгъэу, тракторэу зэпэлыдыжьрэм исэу юф ыш Іэщтыгъ. Хъупхьэ дэдагь. Край гьэзетхэм ренэу арытыгь.

Напціэкъо Шумаф, совхозым идиректорыгь: Бэгь Инвер итрактор къабзэу, ежь ием фэдэу ыІыгъыштыгь. Джэнэ фыжь Іэгьопэ кІако щыгьэу Іоф ышІэщтыгь. Ар ышюшь мыхьоу партием икрайком илыкю гъэзетэу «Советская Кубань» исурэттех кІыгьоу къэкІогьагь. Совхозым ипартком исекретарыгъзу Гусэрыкъо Теуцожь гъусэ ышІи хьасэм зэкІом, Инвер натрыфыр культивацие еш ышъ хэт. Тракторым къехыгъэр ежьхэм анахь гъэкІэрэкІагь, театрэм ащэрэм фэд. АгьэшІагьо икъугъагъ. Натрыфыр ыгъэбагъощтыгь, краим щагьэльап/эщтыгь, исурэт Щытхъу пхъэмбгъум ренэу итыгъ. Сэри сылахъщыкъуаети, сырыгушхощтыгъ. Непи дахэу мэпсэу, лъфыгьэ шІагьо-

НЭХЭЕ Рэмэзан. Сурэтым итыр: Бэгъ Инвер.

О СОЦИАЛЬНЭ ІОФЫГЪОХЭР

Хагъэхъощта, хамыгъэхъощта?

ЦІыфхэр пенсием зыщагьэкІощтхэ пІальэм мы льэхьаным тыдэкІи яшьыпкъэу щытегущыІэх. ЦІыфхэри, хэбзэгьэуцухэри, федеральнэ къулыкъухэри ащ егьэгумэкІых. Къэбар зэфэшъхьафхэу къекІокІыхэрэр цІыф жъугъэхэм къанэсых.

Пенсием кіонхэм пае ціыф- хэмкіэ зэратекіырэр. Илъэс 55хэм аныбжь хагьэхъощта, хамы- рэ хъугъэ бзылъфыгъэхэмрэ гъэхъощта? Мы Іофыгъом теу- 60-м нэсыгъэ хъулъфыгъэхэмрэ бытэгъэ гъэнэфагъэ иІэп. Ау Іоф ашІэнэу фаехэкІэ арэп шъыпкъэу щыт. ЯшІошІхэмрэ диз загъашІэм ыкІи зэлажьэяшюигьоныгьэхэмрэ хэбээ къу- хэм зэрыпсэүнхэ икъун ахълыкъухэм анагъэсых. Правительствэм унашъо ышІын зыхъукІэ, жьыгъэр ары. ахэр къыдалъытэхэу хабзэ.

гьэр къэухъумэгьэнымкІэ и Министерствэ ипащэу Вероника Скворцовам блэкІыгъэ тхьамафэм тихэгъэгу ис цІыфхэм аужырэ илъэситфым нахьыбэ агъашіэ хъугьэу, ащ къыхэкізу дерацием и Правительствэ итхьа-Іоф зэрашІэщт ильэс пчъагьэм афыхэбгъахъоми хъунэу къы-Іуагь. «ЦІыфхэм нахьыбэрэ Іоф ашІэ зыхъукІэ, ахэр пенсием зыщыкІохэрэ пІалъэми хэбгъахъомэ хъущт. Джары хэгъэгу пстэуми зэрашІырэр», — elo ащ. Ау министрэм къыдилъыкІыбэмэ лъэныкъо зэфэшъхьаф-

ціыфхэр зэрэтегущыіэхэрэр игьо Іофышіэ зыкіакіохэрэр, ащ фэщэ хабзэм къызэраримыгъэлэ-

Антон Селуановми, УФ-м фи-Урысые Федерацием псауны- нансхэмкІэ иминистрэ, тихэгъэгу пенсие системэм икъоу ыкІи тэрэзэу Іоф щишІэным пае цІыфхэр пенсием зыщыкІохэрэ пальэм хэгьэхьогьэн фаеу бэшагьэ къызиюрэр. Ау Урысые Фематэ игуадзэу Ольга Голодец бэмышІэу журналистхэм къадэгущыіэзэ, пенсием ціыфхэр зыщык охэрэр зэблэхъугъэным къэралыгъом ипащэхэм къызэрэфамыгьэзэжьырэр къариlуагь.

Ащ ыпэкІэ КПРФ-м июридическэ къулыкъу ипащэу В. Сотагъэп тэ тикъэралыгъо нэмы- ловьевым пенсиехэм яюф аужырэ лъэхъаным бэрэ зэрэтегу-

щыІэхэрэм ыкІи ар цІыф жъугъэхэм афэгъэхьыгъэу зэрэшытым къыхэкІэу, референдум хэгьэгүм щызэхащэмэ ишІуагьэ къызэрэкІощтым ицыхьэ телъэу а ІофыгъомкІэ Премьер-министрэу Д. Медведевым зыфигъэзэ-

щы Іагьэм УФ-м финансхэмк Іэ сым кънщегь эжьагь эу хагьахъоу иминистрагъэу Алексей Кудри- рагъэжьэщт. ным прифхэм вценсие костьу лъагъэкІотэным дырегъаштэмэ цІыфхэр нахь кІасэу зыгъэпсэзеупчыхэм, ар зэкіэми апэу непэ агъэцэкІэн фэе Іофыгъоу щытэу къаријуагъ.

КъэкІорэ илъэс благъэхэм цІыфхэр пенсием зыщыкІохэрэ палъэм хамыгъэхъонэу мэгугъэ Къэралыгъо Думэм ІофшІэнымкІэ ыкІи социальнэ политикэмкІэ и Комитет ипащэу Андрей Исаеври. Ау къэралыгъо къулыкъушІэхэр пенсием зыщыкІо-Урыс гражданскэ форумэу щтхэ ныбжым 2017-рэ илъэ-

> КъэкІорэ охътэ благъэ фыгьо уахътэу къалэжьыгъэм дгъэкІонхэу тыгу хэлъэп, къыІуагъ О. Голодец.

> > Урысые Федерацием ІофшІэнымкІэ ыкІи цІыфхэр социальнэу къэухъумэгъэнхэмкІэ и Министерствэ ипащэу Максим Топилиным сыдигъуи къыхегъэщы илъэс 60 — 70-рэ нахь къэзымыгъэшІэрэ хъулъфыгъэр игъом пенсием умыгъэкІоныр зэрэ-

мытэрэзыр, мы уахътэм Правительствэми цІыфхэр пенсием зыщыкохэрэ палъэм хигъэхъонэу теубытэгъэ пытэ зэримыІэр. Президентым ипресс-секретарэу Дмитрий Песковми ащ къыдырегъаштэ. ЦІыфхэм нахьыбэрэ Іоф зэрашІэштым пае пенсием зышыкІощтхэ уахътэр зэблихъуным Правительствэр зэрэфэмыхьазырыр къею.

ЦІыфхэми къагурэю тапэкіэ зэгорэм пенсием аныбжь нахь хэкІотагьэу агьакІохэ зэрэхьущтыр. Ау хабзэри цІыфхэри джыри ащ фэхьазырхэп. НэмыкІ къэралыгъохэм зядгъэпшэнми непэ тиІоф тетэп. Щысэ заулэ къэдгъэлъэгъон.

ЦІыфхэр гурытымкІэ илъэс 82-рэ — Японием, 81-рэ — Канадэм, 81-рэ — Швецием. 70-рэ — Италием, 79-рэ — Германием ащэпсэух. США-м, Великобританием пенсиеу къыщахьырэр лэжьапкІэу цІыфхэм къаратыщтыгъэм ипроцент 50 мэхъу, Японием — процент 60, Германием — 70-рэ, Венгрием — 40 къащараты.

ЗэгъэпшэгъошІухэп пчъагъэ-

НахьышІум тыщыгугъын. Тапэрэ илъэситју-щым мы Іофыгъом кІэух зэрэфамышІыщтыр къыбгурыІонэу щыт.

ШЪАУКЪО Аслъангуащ.

Мэкъэ Іэтыгъэм гур къегъэнэфы

Хоровой искусствэхэмк Э Москва дэт Академиеу В. Поповым ыц Эк Э щытым иаспиранткэу, Паралимпийскэ джэгунхэу Шъачэ щык Іуагъэхэм культурэмк Нофыгъохэм чанэу ахэлэжьагъэу, хэгъэгу ык Іи дунэе фестивальхэм ш Іухьафтынхэр къащыдэзыхыгъэу К Іэныбэ Нэфсэт Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние апэрэу концерт къыщитыгъ.

Наталья Широковамрэ Къулэ Мыхьамэтрэ зэхахьэм къыщэгущыІэх.

Пчыхьэзэхахьэр зезыщагьэу, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо шІухьафтын искусствэм ылъэныкъокІэ къызыфагъэшъошагъэу, Адыгеим изаслуженнэ журналистэу ТІэшъу Светланэ ипэублэ гущыІэ къэбар гушІуагьор къыщыхигьэщыгь. Ти ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан иунашъокІэ «Адыгэ Республикэм изаслуженнэ артистк» зыфиlорэ щытхъуцІэр КІэныбэ Нэфсэт къыфаусыгъ. Филармонием изал чІэсхэр Нэфсэт къыфэтэджыгъэх, зэрэфэгушІохэрэр къахэщэу Іэгу фытеуагъэх.

Дунэе музыкальнэ искусствэм щызэлъашІэхэрэ Темыркъэнэ Юрэ, Саудюс Сондецкис, Марк Горнштейн, Михаил Плетневым, Владимир Спиваковым, нэмыкІхэм ягъусэу Н. КІэныбэр концерт хэхыгъэхэм ахэлэжьагъ. ЮНЕСКО-м ихор хэтэу произведениехэр къыІуагъэх. Диныр зылэжьыхэрэм яунэшхоу Ватикан дэтым щыкІогъэ концертым ымакъэ щыІугъ.

Адыгэкъалэ къыщыхъугъэ лъагэхэм адештэ.

Абыдэ Артур яунагъо ыцІэкІэ КІэныбэ Нэфсэт фэгушІо.

пшъашъэм ащ фэдэ гъэхъагъэхэр иlэхэу игупсэ республикэм къэкlуагъ. Ермэлхьаблэ щеджагъ. Краснодар имузыкальнэ колледжэу Н. Римский-Корсаковым ыцlэкlэ щытыр, хорымкlэ Академиеу Москва дэтыр къыухыгъэх.

Нэфсэт сэнаущыгьэу хэльым уехьопсэнэу щыт, ау гьогу хьыльэу къыкlугьэм зыщыбгьэгьуазэмэ, гур зыгьэцlыкloy зэхэпхырэр макlэп. Ицlыкlугьом къыщыублагьэу сэкъатныгьэ иl, дунэе нэфыр ыльэгьурэп, ибэу мэпсэу. Пшъэшъэ ищыгьэм благьэу узекlуалlэкlэ, ынэ шхъуантlэхэр ольэгьух. Щыкlагьэу иlэр умышlэмэ, нэгушlоу къыбдэгущыlэ зыхъукlэ, укъылъэгьоу къыпщэхъу.

МэлэІичым фагъадэ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние исимфоническэ оркестрэ игъусэу КІэныбэ Нэфсэт концертэу къытыгъэр музыкальнэ искусствэм ишэпхъэ лъагэхэм адештэ.

Пчыхьэзэхахьэм Чайковскэм, Римский-Корсаковым, Адити, Россини, Донацетти, Бизе, Штраус, нэмыкІхэм япроизведениехэр щыІугьэх. Дунаевскэм и «Концерт-

нэ вальскіэ» зэхахьэр кіэухым фэкіуагъ.

Анахьэу къыхэдгъэщымэ тшюигъор Адыгеим икомпозиторхэм аусыгъэхэр ары. А. Нэхаим иоперэ къыхэхыгъэ едзыгъоу «Симфоние къашъохэр» оркестрэм къыригъэlyагъэх. У. Тхьабысымэмрэ Г. Сэмэгумрэ яорэдхэр Кlэныбэ Нэфсэт къыхидзагъэх. Орэдэу «Гупшысэм» тедэlоу бэрэ

къыхэкІыгъ, артистэу къэзыІорэр макІэп. Н. КІэныбэм «Гупшысэм» къэІуакІэу къыфигъотыгъэр бгъэшІэгъонэу щыт. Макъэр Іэтыгъэ, усэм купкІзу хэлъыр къызіуихызэ, искусствэм илъэгапІэхэм гукІэ уафещэ. Урысыем изаслуженнэ артисткэу, Адыгеим инароднэ артисткэу Жэнэ Нэфсэт зэхахьэм къыщыгущыІагъ. Н. КІэныбэм ар къыщытхъугъ, макъэр Іушыгъэ хэлъэу зэригъэфедэрэр къыхигъэщыгъ, мэлэІичэу адыгэ пшъашъэрылъытагъ.

КъыфэгушІуагъэх

Адыгэ Республикэм изаслуженнэ артистэу, симфоническэ оркестрэм идирижер шъхьаlэу Аркадий Хуснияровым къызэрэтиlуагъэу, Кlэныбэ Нэфсэт Іоф дэшlэгъошlу. Пшъашъэм музыкэр дэгъоу зэхехы, епlорэр ипкъынэ-лынэхэм ахэхьэ.

Урысые Федерацием, Къэбэртэе-Бэлъкъарым, Къэрэщэе-Щэрджэсым, Адыгеим янароднэ артистэу, композиторэу Дмитрий Шостакович ыціэкіэ агъэнэфэгьэ шІухьафтыныр къызыфагъэшъошагъэу, ансамблэу «Ислъамыем» ихудожественнэ пащэу Нэхэе Аслъан, Адыгэкъалэ иадминистрацие ипащэу Хьатэгъу Налбый, нэмыкІхэм гуфэбэныгъэ ахэлъэу къаlуагъэр макlэп. Адыгеим культурэмкІэ иминистрэу Къулэ Мыхьамэт министерствэм и Щытхъу тхылъ Н. КІэныбэм ритыжьыгъ.

Лъэпкъ искусствэм щашіэрэ Абыдэ Артур къэгъэгъэ іэрамышхор ыіыгъэу яунагъо ыціэкіэ пчэгум къихьагъ. Адыгэкьалэ ар къикіыгъ. Фэбагъэ хэлъэу къэгущыіи, ныбжыкіэхэм Н. Кіэныбэр щысэ зэрафэхъурэр хигъэунэфыкіыгъ, сомэ мин 30 шіухьафтын артисткэм фишіыгъ. Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэ игуадзэу Наталья Широковар Правительст

Адыгэкъалэ иадминистрацие ипащэу Хьатэгъу Налбый КІэныбэ Нэфсэт ищыІэныгъэ къеІуатэ.

вэм ыціэкіэ Н. Кіэныбэм фэгушіуагь.

Филармонием идиректор шъхьа-Ізу Ліышэ Рустем, Н. Кіэныбэр зыгъэлъапіэхэрэр къэгущыіагъэх, шіухьафтынхэр Нэфсэт фашіыгъэх.

Пресс-зэјукјэр

Адыгеим культурэмкіз иминистрэ игуадзэу, Урысыем, Адыгеим, Ингушетием культурэмкіз язаслуженнэ іофышізу Шъэуапцізкъо Аминэт зэрищэгъэ прессзајукізм Жэнэ Нэфсэт, Агъыржьэнэкъо Симэ, артисткэм иіахьылхэр къыщыгущыіагъэх. Упчізхэм джэуап къаритыжьызэ, Паралимпийскэ джэгунхэм зэрахэлэжьагъэм, итворчествэ Н. Кізныбэр къатегущыіагъ. Анахьэу къыхэдгъэщымэ тшіоигъорадыгэ орэдхэр концерт хэхыгъэхэм ахигъахьэхэ зэрэшіоигъорары.

— Литературнэ музыкальнэ нотэхэр сищыкlагъэх. Ахэр къызысатыхэкlэ, орэдхэм Іоф адэсшlэщт, — къыlуагъ Н. Кlэныбэм.

Опсэу, Нэфсэт. Нэм ымылъэгъурэр гукІэ зэхэохы, псэ къыпыогъакІэ, тыгъэу къепсырэм инэбзыйхэм дунаир къызэрагъэшІэтырэм фэдэу, мэкъэ дахэу уиІэмкІэ искусствэр лъагэу оІэты. Адыгэ Республикэм ищытхъуцІэ къызэрэпфаусыгъэм урыгушхоу къытэпІуагъэшъ, хэхъоныгъэхэр пшІынхэу пфэтэІо. ТхьакІущынэ Аслъан, Къулэ Мыхьамэт. Шъэуапціэкъо Аминэт. Аркадий Хуснияровым, ЛІышэ Рустем, Агъыржьэнэкъо Симэ, иІахьыл-благъэхэм, зэкІэ къыфэгумэкІыгъэхэм, журналистхэм «тхьашъуегъэпсэу» гъэзетымкІи ариюжьы зэрэшюигьор Кіэныбэ Нэфсэт игущыІэ къыщыхигъэ-

ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

Сурэтхэр зэхахьэм къыщытетхыгъэх.

Пресс-зэІукІэр ШъэуапцІэкъо Аминэт зэрещэ.

Зэхэзыщагъэр ыкІи къыдэзыгъэкІырэр:

Адыгэ Республикэм льэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэп-къэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщыІэр: 385000,

385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:

приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьа Гэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44, редактор гуадзэр-пшъэдэк Гыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтын-хэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> ЗэкІэмкІи пчъагъэр 3250 Индексхэр 52161 52162 Зак. 1039

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

Редактор шъхьаІэр Дэрбэ Тимур

Редактор шъхьа Іэм иапэрэ гуадзэр

МэщлІэкъо Саид

Редактор шъхьаІэм игуадзэр — пшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр Хъусен